

VIENYBE LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 33.

Plymouth, Pa., d. 19 Rugpjūčio (August) 1903 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVIII.

ESTABLISHED 1886
The Lithuanian Weekly
„Vienybe Lietuvniku“
Published every Wednesday at Plymouth, Pa.

Executes all kind of Job Printing and translating in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed:
J. J. Pauksztis & Co.
224 EAST MAIN STREET
PLYMOUTH, PA.

UŽDĖTAS 1886 metu
NEDĖLINIS LAIKRASZTIS
„Vienybe Lietuvniku“
išseina kas Sereda Plymouth, Pa.

Prenumerata ant metu:
Amerikoje \$2.00
Į kitas šalis \$2.50

Prenumerata turi būti iš viršaus apmokėta, nes įstatymai draudžia po baume siuntinėti neapmokėtą laikraštį.

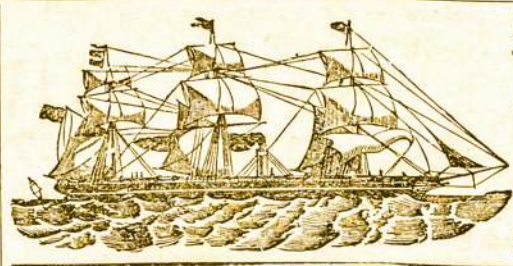
Rašant apie permainingą adresą, būtina reikla atsiųti ir senąjį adresą. Kas maloni apsipažinti su šituo laikraščiu, gali gauti, pareikalavęs, du numerin dovanai.

Reikalaujantiemes knygų katalogą pristunciam dovanai.

Pajleszkojimai: garsinant vieną sykį 50c.
" " du sykius 75c.
" " tris sykius 1.00

Pinagai siuncziam per MONEY ORDER arba registravotose gramotose ant szito antraezo.

J. J. Pauksztis & Co.
224 E. Main st.
Plymouth, Pa.

Neikite pas svetimą, bet pa
V. G. Sava
„Saloon“ 13 S. Penn. Ave.
WILKES-BARRE, PA.
Puiki degtinė ir alus! kvie-
cziam lietuvius.
Čzia gausi pigiausias laivakortes ir
pigiai nusijst pinigūs į visas svieto
dalis.

Gyvastis užtikrinta.
Dr. Albertas Kaufmanas
Europiszkas ir Amėrikoniszkas spe-
cialistas, ir draugas mainierių užtik-
rina išgydymą kožnos ligos, vyrų
privatizskas ligas, moterių ir vaikų.
Dr Kaufmanas praktikavojosi
daugelį metų szpitolėse ir turi dip-
lomas Maskolijos ir Amerikos ir jis
pasakys tavo kalboje kas per prie-
žastis ir kaip išgydyti. Tukstan-
cziai žmonių tapo išgydyti ir ap-
saugoti nuo amerikoniszko peilio.

Telefonas 88.
P. V. Obiecinas,
1118 Carson str. S S. PITTSBURG, PA.

Parduodu laivakorte ant visokių linijų ir siun-
cziu pinigūs į visas dalis svieto. Doviernastie
(pavedimus rrsztu) atlikimui reikalų su Maeko-
lijos valdzia. Izmainau visokius pinigūs ont
amerikoniszkių ir t. t. Darau apseergėjimus nuo
ugnies (Fire Insurance) ant visokių dalktų. Jeigu
kurį atkeliavusį užlaikytą kaitlegarnėje, tegu
szauklasi prie manęs, o asz jį išliuosuosiu.
Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o brate
uzganėdinti.

Mėsinyczia
Marcin i Antoni
Szarejki,

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiau-
lieną, versziena, jautieną, avincziena,
kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių
galima gauti dideliam pasirinkime.
teiposgi užlaikau mil-
tų, cukriaus, kavos,
arbatos, žuvų, silkių,
surio ir visko kas tikt
yra reikalinga žmogui dėl maisto ir
uz p gesnę prekę nei kaip pas kitus
visi pas **M. i A. Szarejki,**
220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Daugiau kaip
30 metus iszmegintasi
Dr. RICHTERO
wisam swietui zinomas
„ANKER“ (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausia gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszku
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

50 YEARS' EXPERIENCE
PATENTS
TRADE MARKS & DESIGNS
COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may
quickly ascertain our opinion free whether an
invention is probably patentable. Communica-
tions strictly confidential. Handbook on Patents
sent free. Oldest agency for securing patents.
Patents taken through Munn & Co. receive
pecial notice, without charge, in the
Scientific American.
A handsomely illustrated weekly. Largest cir-
culation of any scientific journal. Terms, \$3 a
year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co., 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

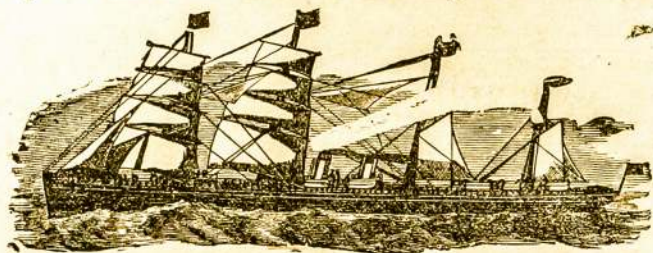
ADRESAI
CENTRALISZKŲ VIRSZINIŲKŲ „TĖVYNĖS
MYLĖTOJŲ“ DRAUGYSTĖS.
Prezidentas — J. Tareila
677 N. Riverside Waterbury Conn.
Sekretorius — W. Martiszius care of
Ruskin University, Glen Ellyn, Ill.
Kasierius — A. Olszewskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill
Knygius — Dr. J. T. Želviene
1 Church st. Plymouth, Pa.

„Vienybės“ redakcija te-
lephonas (PEOPLE'S tele-
phone) 7145.

Ofisas: 43 S. Washington, str.
Wilkes Barre, Pa.
TELEPHONE } 578 M. Bell
 } 1005 Peoples.
Ofiso valandos nuo 8-10 isz ryto,
nuo 2-4 po pietų, nuo 7-9 vakare.

Teleponas 352 Plymouth.
Daktarka.
Johanna Želviene.
Vienintelė lietuviszka daktarka
gydo visokias ligas. Ofisas ir gy-
venimas: ant kampo Centre Ave. ir
Church ulyezių. PLYMOUTH, PA.
Ofisas { nū 7 iki 9 ryto,
 } nū 12 iki 1 po piet,
atidarytas { nū 6 iki 8 vakaro.
Priima į savonamus ant tamtikro
laiko gimdyves (moteris palage) ir su-
tsikia joms pagelbą ir gerą prieziurą.

Max Kobre
Litewski i Polski BANK
 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
 Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Irieteliai! dudu jums zinia, kad mes pardudam Szifkortes ant visy greicziausy laivy uz pigiausy preke. Esu uztvirtintu agentu ant liniju North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziamie pinig, kurius jusu prieteliai gauna i 15 dieny. Musy kantoroje galite susi snekėti lietuvizskai ir lenkizskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metusu kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardudame tikietus ant visy geležinkeliy Amerikoje ir Europoje.

Duodam zinoti kad mes priimam pinigus i deposite bankos ir mokam po 3 1/2 procentus ant mety. Procenta tik ta mokam nuo 50 doleriy ir vizaus, ale kad buva padeti ne maziau kaip 6 mensesius. Padeti ir iszimti gali kožna diena nuo 9 ryto iki 2 po pietu, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Ar norite uzlaikit plaukus ant galvos?

Ar slenka plaukai? Gal pleiskanu yra?
 Ar galva plika? Ar ant veido yra papuczka?
 Ar norite gaut gerą rodą kaip iszgydinti ligas?

Jeigu plaukai slenka ir randasi pleiskanu, tai yra zenklu kad galva pasilikis plika uz keliy mensesiy jeigu nesigydysi. Gvarantuojam pagelbet.

Jau 10 milijonu žmonių butu nuplike.

Jeigu nebuty vartoją „Prof. Brundzas W. H. G. pro Capillus Morbus“. Vartojo po tuom vardu gyduoles karalei, ciesoriai, daktarai, sudzios, advokatai, ministeriai ir kunigai, teiposgi gal vartoti ir darbininkiszka klesa zmonių, nes jų daugiausia slenka ploukai isz daugel rupesczių ir nezino kaip plaukus uzlaikyti, o teiposgi ir isz daugel kitų priezasczių. Kas nori, gali ateiti po No. 343—5th Ave. New York, arba i didziausy aptieką ant Bedford Ave. ir S. 2nd str. Brooklyn. Telephone call 1304 Williamsburgh.

Jeigu kas noretu per gromatas informacijas gauti, tai tegul paraso trumpai ir aiszkliai ko reikalauja ir kokios rodos, o gaus greitą atsakymą su roda DYKAI ką reikia padaryti. Norinti klausiti rodos raszyki pas:

Address to **J. M. BRUNDZA Co., Chemists,**
NEW YORK & BROOKLYN, U.S.A.

GARBUS GE TAINIAI!

Asz apimu ir atlieku visokius dрукoriszkus darbus pigiai ir gerai. Spaudinu visokias knygas, istatus draugystemis, pakvitavojimų knygeles, visokius bilietus, programus dėl szokių, cirkulerus, plekatus, visokias kvitas, atsilankymų koreziukias, popieras raszymui laiszku, pakvietimus ant vestuvių, kopertus stempuoju su adresais ir t.t.

Laivakortes pardavinėju ant greitų ir drutų laivy.

Pinigus siuncziu visaip kaip kas tik nori, per pacztą expresą ir banką.

Knygas pas mane gali gauti visokio turinio, už tą pat prekę kaip yra redakcijose. Adresuokie teip va:

M. M. Dovidaitis,

1024 B. Street

WILMINGTON, DEL.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizskas **BRABRAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame iszdirba geriause **ALU PORTERU** ir **ELIU**.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausy apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksmini bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų ne prozky.

Todelgi perkantieje ir pardavėjai (karcziamnįkai) visados reikalaukite Lietuvizsko

alaus: — viena jog yra geriausias alus, antra teip darydami suszelspise savo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN
BREWING CO.
 DANVILLE, PENN., A.

Telephone 2292 Williamsburg.

A. W. Žaliauckas,
 Graborius Brooklyno Liet. Parapijos
 227 Berry st. Brooklyn, N. Y.

Tarpe Grand ir N. 2nd str. Laldoja mirueius ant visokių kapinių; balsamavoja ir apredo lavonus iki idėjimo i grabą; parsamdo karietas vestuvoms, krikeztynomis ir pasivzidėjimui pigiaus negu kitur. Lietuviai isz New Yorko, Jersey City, Mashhet ir apjellinkės atsiezaukite teleponu lietuvizskai, o busit uzgėndinti visame.

Lietuvizska karczema
B. Ramanauckol
 938 S. 2-nd st.

Philadelphia, Pa.

Uzlaikau geriausias gerimus szemia mieste todėl vientaucziai ne pamirzkit atsilankyti o visados busite užganėdinti.

SPAUSTUVĖ

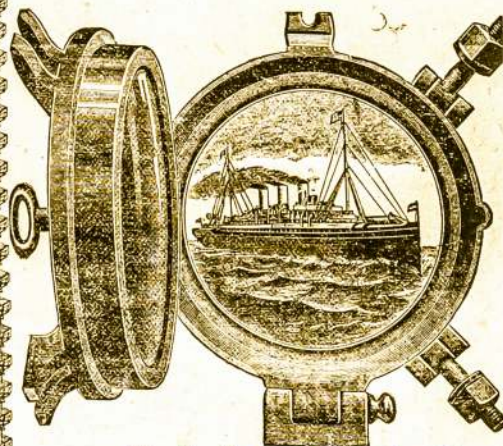
„VIENYBĖS LIETUVNINKU“

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos draugystems, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai.

Darbas atliekamas yra greitai ir pigiai

PARDUODA LAIVAKORTES

Ant visy geriausy keliy ir greicziausy laivy.

Siunczia pinig

i visas svieto dalis greitai ir pigi. Norinti kad pinigai siuncziami i tėvynę neprazutų ir kuo greicziausiai nueitų, tegul kreipiasi po sziuom antraszu:

J. J. Pauksztis & Co.,

224 East Main str.

PLYMOUTH, PA.

PERŽVALGA.

— Apie Vilnių socializmas teip jau išsiplatines, kad poneliai, dvarų savininkai, guodžiasi ant amatininkų ir ukės darbiūnų, kurie reikalauja vis didesnės algos, o trumpesnio darbo laiko. Kitados darbininkai stodavo ant 6 val. ryte prie darbo, dabar stoja tiktai ant 8 val., dvi valandas pietų laiko ir ant 8 val. vakare baigia darbą. Ponaipalikiškai baimijasi, kad dvarokai neuzilgio baigs darbą ant 6 val. vakare, kaip visur Vilniuje darbininkai baigia. — Vileikoje prie geležinkelio darbininkai gauna 15 rublių ant mėnesio ir visą užlaikymą; dirba tiktai 8 val. per dieną; isz jų 8 val. dvi valandas pietų laikui; sanvaiteje turi vieną dieną liuosą savo reikalams atlikti. Darbininkai turi savo knygyną, salę koncertams ir priėmimui savo svečių. Tantiems nulaiko skaitymus, prakalbas ir vakaruszkas su šokiais. — Teip pranesza lenk. laikrasztis „Kraj“.

— Vilniuje iszeis dar trezias maskoliszkas laikrasztis „Vremiennik“, kurį redaguos A. Charuzin, virszininkas gen. gub. rasztinyczios. To „Vremienniko“ uzduoczia bus mokalsizskai isztirti Lietuvos szalį ir pasakyti, jog nuo amzių tai maskoliszkas krasztas.

— Palangoje szį metą neperdaug suvaziavo svečių isz priezasties tankių lytų ir vėsiaus oro. Palangos gyventojai nuo svečių „ponų“ gerai pasipelnydavo pasamdydami jiems savo gyvenimus, tai virdami valgius už pusę prekės, kaip kasztuoja Tiszkaus itaisytose restauracijose ir viesznamiuose, kurių samdytojai pareikalavo nuo Tiszkaus, idant jis užgintų lietuviams vaizinti svečius po hauda 500 rublių.

— Suvalkų gubernijoje yra 7 parapijos unijotų, su 14,000

gyventojų, isz kurių 9,270 nepriima pravoslavijos ir neklauso popų. Tarpe jų yra 619 porų gyvenanczių be szliubo ir 1,875 nekriksztitų vaikų.

— Vilniaus vyskupystėje 1899 m. pastatyta 7 naujos cerkvės. Pernai metuose priėmė pravoslaviją 254 katalikai.

— Kaune lankėsi didis kunigaiksztis Vladimir Aleksandraviczus Sviatopolk-Mirskyj, Vilniaus gen.-gub., ant sukaktuvių Novorossyjsko kareivių pulko, kuriu du paskui aplankė ir vyskupą Palulonį.

— Žiluiuose, Prūsų Lietuvoje, buvo antras „Prūsų Lietuvių Susivienijimo“ seimas, kurį lankė pusėtinai skaitlius lietuvių. Apart karsztų kalbų, iszgyrimo senovės lietuvių vienybės, apie seimo ūtarius nieko nežinoma. Susiv. virszininkų tapo iszrinktos p. J. Banaitis isz Tilžės.

— „Žvaigždėje“ „Motinėles“ sekretorius padėkavojo Thomas, W. Va. lietuviams už pažadėjimą \$100, kuriuos atidavė vietiniui airių kunigui.

— Sto. Antano parapija isz Philadelphia, Pa., ant susirinkimo 2 ir 3 rugpjuczio nubalsuojant, ką daryti su bažnyčia, apie 500 balsų buvo kad palikti savastį parapijos rąkose, o apie desėtkas balsavo kad padovanoti vyskupui.

— Wanamie, Pa. tveriasi nauja paszelpinė draugystė, prie kurios galės prigulėti visi lietuviai be skirtumo. Prisiraszė 18 sąnarių. Antras susirinkimas bus nedėjoje, 23 rugpjuczio, pas p. V. Adamavicių. — S. Žalnierukas užmanė paaukauti kiek kankintiniams ir mokslaeiviams, kur geros valios tautiecziai paaukavo \$1,75.

— Chicagos visos lietuviszkos draugystės nulaikė piknyką pradzioje rugpjū. ant naujos trezios liet. parapijos sziaurvakarinėje miesto dalyje. Alaus iszgerė 50,000 bonkuczių. Lietuvių buvę į 12,000,

kurie tiktai ant alaus pragėrė \$2,500. Ant Dievo garbės likę tiktai \$1,000

— Wilkes-Barre, Pa. 16 d. rugpjuczio S. L. A. 35 kuopa parengė dainų ir kalbų vakarą. Žmonių, vyrų ir moterių, prisirinko pilna svetainė, nors kunigėlis buvo iszkeikęs ir užgynęs eiti. Kaip Edwardsvilėje, teip ir Wilkes-Barre buvo vėl sudaryta nieksų partija, kad kelti ermyderius ir net musztynes. Tie niekszai nenustojo kėlę ermyderius iki juos su patrolvežimu nenuvežė į lakopą. Kiti vėl visai pažiaivo praeinanczius gatve žmones. — Dainavo Dr. V. Kudirkos draugystė isz Plymouth; kalbėjo P. Mikolainis, V. Pukas, J. Kazakevyczius ir J. Pauksztys. Aukų tapo surinkta \$4,00. Prie S. L. A. prisiraszė keletas naujų sąnarių.

Isz Lietuvos.

Senapilė. Buvo raszyta „Uk-ke“ praėjusių metų, jog tapo sumusztas sznipas Sztukaravyczius, zydukų mokinotjas. Pernai rudenį sumuszė sznipą karabelninką Mauruką, szjmet per Jurginių prekymetį supliekė vienakį Peikertą, o vaitą Liudvinavo (Kriszcziuną) žandarai su žemsargiais iszlydėjo isz Senapilės, o sziaip žmogelis but gavęs gerą užmokestį už savo darbelius.

Dar liko be umokesties sumusztojo Peikerto brolis, pardavėjas Polovinskas, kursai pardavinėdamas paraką isztirinėja, kas turi kokį ginklą ir sziaip tarp susirinkusių pas jį žmonių užveda kalbą apie lietuviszkas knygas, kalendorius. Kitą syk isz lengvatikių žmonių szį tą iszgaunąs. Rasztininkas biuro Zelionka užsigėręs nė nesigina, jog yra sznipu: visgi, sako, gera paimti 10—15 rub. ant mėnesio. Pabaigoj balandzio mėn. at-

vaziavo turbūt isz Petrapilės ar isz kur kitur net dvylika sznipų ir apsistojo Krakaucko vieszbutyje. Žydas matydama, jog jie visai persirėdinėja, nuėjęs pasakė žandarų virszininkui, bet tas atakė: „tai nieko, tegul jie sav bovi-jasi“. Persirėdo visai: į moteris ir vyrus, prastais darbininkais ir valdiniikiszskai, ir sunku buna juos pažinti. Besivalkiodami susekė Deguczios pas žydą gudiszkių ir zydiszkų uždraustų knygų. Per kratą rado apie 8 pudus; 2 žydu suėmė; viens isz jų pabėgo, tai ant to visą kaltę suvertė. Dabar 8 iszvaziavo tgal, o 4 dar liko. Mat dar vietinių sznipų neuštenka.

Tai mat kiek valdzia iszmėto pinigų ant slaptos policijos. Reik su nepažįstamais neįleisti į jokias svarbesnes kalbas nežinai, su kuo kalbi.

Laukincziai, Seinų pav., Suvalkų gub.

Czia į mus krasztą atvyko 1897 m. garsus maskolių sznipukas mokinotjas Džiarabas-Marma; jau ir pas mus kaip Keturvalakiuose ir Sasnavoje pagarsėjo savo biauriais judosizszkais darbais; czia jau iszvarė apie 10 ukininkų isz namų imdamas nuo jų dideles palukanas; užvedė apie penkias kratas, kur žandarai plėzė, draskė ir rubavojo nekaltų žmonelių namus, jieszkodami tenais lietuviszkų laikraszczių ir knygų; skundė policijai teipogi Balkunų vaitą Platinskį ir jo rasztininką Rilskį už tai, buk szie statą kliutis, kad Džiarabas-Marma negautų nuo maskolių „grafifikacijų“ ir kad nepagrozina Džiarabui-Marmui gyvenamų namų; užskundė žandarams teipogi kelis sodzius, kuriuose „naminiai daraktoriai“ mokina vaikus ant lietuviszkų knygų; isz to pakyla bylos, tyrinėjimai ir gaudymai nekaltų vaikų ir kiti nesmagumai; apie keliems vai-

kams Džiarabas—Marma atėmė išz kiszenių lietuviszkus lementorius, išz kurių jie mokinosi poterių ir kitų maldų; atimtus lietuviszkus lementorius išzsiuntė Suvalkų direktoriui Czebatarevui. Žodžiu tariant, Džiarabas—Marma jau czia pridarė visą litaniją visokių nepadorių darbų; tarytum, tas nedoras policijantas išz peklos czia atsivilko!

Linkuva, Panevėžio pav.

Pernai rudenį pasibaigė Orlovo, valsziaus raszininko, vieszpatavimas — numėtė jį nuo vietos. Kas jo nekeikė ir kam jis vargo nebuvo uždavęs? Budavo, ateis koks žmogelis į valszio reikalą — atlupdavo nuo jo deszimteriopai. Provisis kas — tai „pinigai kaltindavo, o arielka sudydavo“. Pajus kur pinigus lengvai išz traukiama — išzplėsz, kaip szuva. Visi sakė, kad jis tik vardą turis žmogaus, bet geriaus butų Dievas jį velniu sutvėres.

Pasibaigė visiszkai netikėtai. Nuvažiavęs pas starsziną Indriszoną į sveczius jis pasigėrė, kaip visoms keturioms eina. Kada vežėjas namo pavadino, jis szoko tą muszti su kumsczia per galvą, kaip išz drįstas jį — poną namo vadinti. Pribėgęs starszina suvaldė jį ir aptampęs gerai ir imetęs į ratus namo parleido. Už poros dienų pats nuvažiavo pas tarpininką ir apsakė, kaip ir kas buvo. Pakako ir tiek. Atsitiko kirvis kotui.

(Iš „Ukininko“)

Išz lietuviu atsibudimo.

(Rasztyta Dr. J. Szliupui)

Drąsus Lietuvos varguolių apginėji! S. apygardos lietuviu susitarę apvaiszciojo per Petrines (29—17 VII 1903) paminejimą musų tautiszko atgijimo, kurį skaitome nuo pasirodymo „Auszros“.

Taigi, tą dieną, pagal sutarimą išz anksto, buvo atlankytas P. A. kapas ant S. kapinių, kaipo vieno išz „Auszros“ sandarbininkų; prie kapo susirinko į 300 lietuvių, daugiausiai kaimiecių. Buvo dvi kalbos pasakyta prie kapo, parodžiusios vertę P. A. lietuviszkame krutėjime, ir buvo uždėtas ant A. paminklo metalinis vainikas išz aržuolo szakuczių su lapais ir gilėmis, po vainiku paraszas: „Atmincziai P. A. ir „Auszros“.

Tą paczią dieną vakare buvo naminis susirinkimas pas vieną kaimietį — lietuvių, kur susiėjo apie 60 žmonių. Czioniai buvo prakalbos apie „Auszros“ atsiradimą, apie jos redaktorius, apie „Auszros“ įtalpą ir naudą, apie Dr. Joną Basana vyczių, apie Dr. Joną Szliupą, apie Petrą Arminą, apie Mikalojų Akelaitį, apie gincuz ir nesutikimus lietuvių—inteligentų su kunigais, apie tai, kad S. apygardos lietuviu rūpintusi ir toliaus neatsilikti nuo kitų lietuviszkame judėjime.

Buvo dailiai padainuota daugelį lietuviszkų dainų, buvo pasakyta išz galvos 3 lietuvių ir vienos lietuvaitez lietuviszkos eiles, ir gana dailiai pasakyta:

Kaimo mokslinyczia—P. Armino,
Litvomanams—Mairono,
Muravjovas—Memelės,
Dėl iszrinktųjų—Mairionio.

Buvo ginczai, szokiai, gėrimai su toastais. Szelpimui lietuviszkų kankintinių buvo surinkta apie pustrylikto rubliaus.

Tarpe kitų nutarimų buvo nuspresta *nusiųst Daktarui Jonui Szliupui pasveikinimą* nuo vardo susirinkusių S. apygardos lietuvių.

Taigi, nors per szitą margą popierą meldžiame Tave priminti išzreiszkimą musų karsztų jausmų, kad Tau Praamžis prailgintų gyvastį bent iki 100 metų, idant galėtum su didele

nauda darbuotis ant Lietuvos naudos dar per ilgus — ilgus metus.

Nors kuone visi mes czioniai susirinkę Tave, niekad savo akimis nematę, vienok jau cziam Tave tarpe mus beesant, ne Tavo kunu, bet dvase! Paėmę alaus taures į ranką išz kėlę szaukiame:

Sveikas buk Jonai Szliupai,
Lietuvos vadove!

S. apygardos lietuviu.

Politiszkos žinios.

Suvienytos Valstijos.

Tarybos su Kolumbija, apie teip vadinamą ratifikaciją kanalo randa vis naujas kliutis. Suvien. Valstijos deda didelę svarbą ant to kanalo, nes užėmimas žemės tokioje vietoje, kaip susmauga tarp sziaurinės ir pietinės Amerikos, tur didelę vertę karės laike, išz kitos pusės perkasimas kanalo sutruzpina susineszimą vandeniū rytinės Amerikos su vakarais ir su Pilipiniais. Bet nemažesnę svarbą turi tas sklypas žemės ir dėl Kolumbijos. Leist ten Suv. Valstijas reiszkia tą pat, ką įgyti po szonu galingą prieszą, kuris visados gal užimt visą szalį. Per tai Kolumbija nesiskubina pildyti Suv. Valstijų reikalavimą. Paskutinis sutarimo laikas paskirtas ant 24 rugsėjo. Pasiuntinių bute perėjo didziama balsų, bet senatas yra prieszingas. Komisija senato paskyrė reikalaut nuo Suv. Valstijų ne \$10,000,000, kaip yra užmanyta, bet 15,000,000. O tas reiszkia, kad jie suvis nenor taikintis ir tėsia tą reikalą kaip galėdami. Kolumbija tikisi, jog jai nusiseks datėsti reikalą iki išzsiibaigimo sutarimo su Prancuzijos kompanija, o tada jei teks ne 15,000,000, bet 40,000,000, panaikinus sutarimą su prancuzais. Suvien. Valstijos labai neužganėdintos išz tokio viliojimo ir tėsimo, bet atvirai užimt szalį kariu-

mene neiszdrįsta. Bet vidurinė Amerika yra szalis tolydinių permainų ir revoliucijų. Atsitikus kokiam ermyderiui, kurį gal išszzaukt ir paczius Suv. Valstijos, jos įgyja bent skelbiamą tiesą maisztytis į valstijos reikalus ir užimti szalį. Suv. Valstijos teipgi grėsia, jog visai atsisakys nuo kanalo, o sutars su Nicaragua, bet ten kast kanalą daug daugiau prekiuotų, nes reiktų perkast daug didesnį plotą žemės.

Paskutinių laikų trustų griuvimas atidarė akis daugelio ir parodė koku budu trustai apiplėszia žmones. Dabar ateina eilė Roosevelto paduoti kongresui savo užmanymą apie jų kontrolę, apie kurią jist tiek daug yra kalbėjęs. Trustų virszininkai labai neramus išz tos priezasties ir žada statyt visas sylas, kad tik kongresas neperleistų užmanymo. Ir nesunku bus jiems tą atsiekti. Kongresas susideda išz trustų szalininkų ir nubalsuos už trustus. J. B. Corey, žymus piniuoeciuzis, dėdė dabartinio prezidento plieninio trusto paraszė Rooseveltui laiszką, kuria me sako, jog suvis nereikaltingai szaukia kongresą, sakydamas, jog didziama pagal protiszką savo stovį nėra tikę išzleist įstatymus apie finansų reikalus, ir doriszzkai nėra stiprus, kad prieszintusi sziucleriams ar loszikams ant Wall Street. Priduria dar, kad dar politikos ir finansų reikalai yra liuosesni nuo pavojaus, kada nėra kongreso sesijos. Prie dabartinio budo rinkimų ir pirkimo balsų, joki radikaliszki įstatymai negali buti įvesti. Kaip neszneketų Rooseveltas, koki nebutų geri jo planai, jie tur užsiibaigti ant grazių žodžių, pakolei visa valdzia susideda išz kapitalistų nupirktų žmonių.

Anglija.

Parlamentas priėmė labai svarbų nutarimą apie Airiją,

uz kurį teip ilgai kariavo Gladston'as su savo partija ir nieko negalėjo atsiekti dėl priešties egoizmo lordų. Visa Airijos žemė prigulėjo keletai lordų, nuo kurių ukininkai negalėjo nupirkt žemės, o turėjo ją samdyti. Per tai samda daėjo iki teip augsztų prekių, jog ukė nupuolė, žmonės nuskuro ir pulkais neszinosi į Ameriką. Atvira revoliucija Airijoje buvo visados galima. Neapykanta anglų nežinojo jokių rubezių. Laike karės su burais daugybė airiųėjo į eiles burų. Medegiszka nupuolimas pagimdė ir protiszka ir doriszka nupuolimą. Dabar Anglijos parlamentas iszleido įstatymą, kuri netik daleidžia iszpirkimą žemės, bet valdžia pati duoda paskolę, kuri paskui bus iszmokėta ukininkų laike 10 metų. Nėra tai zinoma geradėjystė kokia, nes leista žmonėms tik tas, kas jiems prigulėjo. Vienok sulyginus su lygziolaikine lordų politika, yra tas labai radikaliszkas ir geras įstatas, kuris pakels gerovę Airijos ir didelį dalyį panaikins neapykantą link anglų. Lankantės karalius Edwardui Airijoje, jį patiko ovacijės ir džiugšmingas priėmimas, bet vietomis iszskabino juodus velukus ir nudraskė papuoszas, suardė garbės vartus ant gatvių.

Maskolija.

Straiškai Maskolijoje prasiplatino po visą pietinę dalį. Reikia žinot, jog ten straiikas yra netik ekonomiszka kova, bet drauge ir politiszka. Straiiką organizuoja socialistai revoliucionieriai, kurie stengiasi sugriaut caro valdžią. Už darbdaviųgi nugaros stovi kazokai su nagaikoms ir ant pakvietimo visados gatavi žudyti savo brolius darbininkus. Kijave kareiviai perszovė 60 žmonių, o į 600 buvo suzeista. Visas miestas pilnas kareivių, kaip prieszų užgriebtas. Po

tokiam straiikui kalėjimai pilni politiszkių prasikaltėlių, kitus varo po transportu į vietą gimimo ir tokiu budu revoliucioniszka propaganda eina platyn ir platyn.

Uzmuszimas antro Maskolijos konsulio Monastyrių, Turkijoje, davė progą Maskolijai įsimaizsyti į Turkijos reikalus. Ji sako, jog matant kaip susijungę vieszpatystės negal atsiekti jokių reformų, ji pasistengsiant pati savo spēkoms tą atsiekti. Ir nusiuntė savo laivynę prie Turkijos pakraszczių. Bet kokias reformas gal užvest Maskolija? Ar joje netas pat darosi, kas Turkijoje? Ar joje yra kokia konstitucija, žmonių valdymas, žmonių liuosybė? Bizunas dėl savų, bizunas dėl svetimų tautų ir tik laime, kad ji ant tiek dar drutka, kad laiko savo pavaldinius priespaudoje ir neduoda jiems iszsiliuosuoti. Pasitaikę skerdynės greit tampa nustelbtos ir ant to žsibaigia. Vienok visados galima tikėtis ir skerdynių abelų, ir Maskolijai nėrką teip labai girtis su reformoms. Turėtų pati savę pirmareformuoti. Bet ką ji gali padaryti, tai užkariauti Turkiją, jei tik daleistų kitos vieszpatystės.

Turkija.

Revoliucija staiga prasiplatino po visą Macedoniją. Kas tik pakelia szaudyklę, meta namus ir telkiasi į revoliucionierių burius. Szalis tęsiasi per 200 mylių nuo Juodųjų marių iki Albanijai. Visa szalis yra kalnuota ir labai paranki dėl vedimo karės, kuri jau tęsiasi per tiek metų, randoma kardu ir ugnia ir niekad negal užsibaigti. Turkai skerdzia bulgarus, bulgarai atmoka tuom pacziu turkams ir kova visų priesz visus yra tolydinė. Vienok dabar revoliucija priėmė ypatingai asztrią formą. Niekados dar nesusitelkė toki dideli revoliucionierių buriai,

kaip dabar ir jie drąsiai, ir tankiai, pasekmingai stato krutinę priesz turkų kareivius. Florinos paviete burys revoliucionierių, apie 600 žmonių, buvo užėmę drutą poziciją kalnuose ir ant jų užpuolė turkų kariumenė. Muszis tęsėsi 24 valandas ir turkai buvo atremti. 60 žmonių krito ant muszio vietos. Revoliucionieriai teipgi laiko užėmę kaimą Smilievą. Turkų kariumenė su 7 kanuolėm stovi netoli kaimo, bet neiszdrįsta užpulti. Abelnai turkų kariauna yra demoralizuota. Jiems neiszmoka algos, delko tankiai parducda savo ginklus pasikėlėliams. Gelezinkeliai visur iszdraskyti, tiltai sugriauti, kas labai apsunkina kariumenės perkėlimą. Turkų sultonas, kad nuramint naszlę maskoliszko konsulio, užmuzzto Monastyrių, pasiulė jai \$80,000 atlyginimo už vyro myrį, bet ta pinigų visai nepriėmė. Monastyrio virszininikas Ali Riza Pasha tapo atstautas nuo urėdo ir iszbugdintas į Tripolį.

Dalis darbu.

Wilmington, Del. Sustraikavo liejikai gelezies kompanijos Diamonds Steel Works, reikalaudami sutrumpinimo dienos darbu nuo 10 iki 9 valandų. Sustraikavo teipgi darbininkai ekspreso kompanijos Adams, kurie dirba nuo 12 iki 18 valandų ant paros ir tur atlygint už stoką gabenamos megesos.

Crip Creek, Col. Komisija kalnakasių Federacijos apszaukė straiiką, kadangi kompanija atsisakė mokėti unijos paskirtą algą ir pripazinti 8 valandų darbo dieną. Sustraikavo 4000 kalnakasių.

Tamaqua, Pa. Sustraikavo 70 kalnakasių kasyklos Young & Dunkleberger, reikalaudami algos, kokią paprastai moka kalnakasiams po visą klonį Panther Creek.

Darbdaviai sako daugiaus negalint mokėti kaip \$2,20 ant dienos ir kasyklas laikysiant uždarytas, pakol kalnakasiai nesugrįž prie darbo už seną algą.

Newcastle, Pa. Straiikas dirbtuvės Pennsylvania Engineering Work užsibaigė susitaikymu ir visi 600 darbininkų grįžo prie darbo. Iszlygas susitaikymo negarsino nė viena nė kita pusė.

Holyoke, Mass. Darbdavių bandymas su pagelba skebu suardyti straiiką popieros darbininkų nenusisėkė ir tapo uždarytos 7 dirbtuvės, kurias žada laikyti uždarytas pakol unija nepasiduos.

Chicago, Ill. Darbininkai kompanijų ekspreso padavė darbdaviams reikalavimą geresnių darbo sanlygų. Kompanijos atsisakė nuo visokių pagerinimų. Žada apszaukti abelną straiiką ekspreso darbininkų, kurių skaitlius siekia 1000 žmonių.

Elizabeth, N. J. Pagal paliepiamą kompanijos Crescent Building tapo uždaryta dirbtuvė Moore & Son's, kurią nupirko minėta kompanija. Straiikas žada nusitęsti ant ilgo laiko. Blekoriai pareikalavo pakėlimo algos nuo \$2,80 iki \$3,25. Darbdaviai, pasiulė \$3,00, bet darbininkai nepristojo ir sustraikavo skaitliuže 125 žmonių.

Albany, N. Y. Ant abelno susirinkimo marszkinių siuvėjų, tapo nutarta visose dirbtuvėse apszaukti straiiką dėl iszkvojimo augsztesnės algos ir trumpesnio darbo laiko. Isz viso szitos pramonės szakoj dirba 15,000 žmonių, kurie priguli prie unijos.

Brooklyn, N. Y. Jau devinta savaitė tęsiasi straiikas stiklo darbininkų priesz suvienytus darbdavius, kurie užvedė sistemą rekomendacijos ir padidino žmonių darbą. Darbdaviai įgijo sudo uždraudimą priesz straiikių sargybas, bet

straikieriai išsisteino sude. Darbdaviai Philadelphijos, Bostono, Baltimores, sutarė nepriimti į darbą czionykszczių straikierių.

Minneapolis, Ill. Sustraiškavo darbininkės Minneapolis Brewing Co. reikalaujamos pakėlimo algos ant 1 cento už valandą, ant ko darbdaviai nepristojo. Jos uždirdo po 90 centų ant dienos.

Fall River, Mass. Medvilnės išdarbystėje sumažino darlą nuo 540,000 ant 450,000 vindų. 14 darbaviečių su 5000 darbininkų neteko darbo.

Lawrence, Mass. Washington Cotton Mills ant 14 dienų sustabdė darbą 6,500 darbininkų. Lygiai sustabdė darbą West Warran, Amesbury ir Chicopee, Mass. kur liko be darbo apie 12,000 žmonių.

Pittsburg, Pa. Tapo uždaryta daugybė plieno ir geležies dirbtuvių; priežastim esant reikalas taisyti. Bus atidarytos už 2 mėnesių. 5000 žmonių liko be darbo.

Philadelphia, Pa. 3000 audėjų sugrįžo prie darbo. Centralizska Unija daleido jiems grįžti, nieko neįsukojojus. 5000 rakandų dirbėjų, teipgi žada grįžti kad ir ant senų išlygų.

Iš Amerikos.

\$5000 už blusą.

Rotszildo sunus užsiėmė surinkimu visokio skyriaus blusų, teip gyvų kaip ir negyvų. Daug tukstanczių blusų jis turi surinkęs savo zoologiskame muzėjui Tring-parke, bet jam dar truksta baltųjų lapių blusų, kurios gyvena tarpe ledų sziauriniame žemgalyje. Dėlto Rotszildas paskyrė \$5000 už kiekvieną baltosios lapės blusą ir savo pažadėjimą įteikia visiems keleiviams prie sziaurinio žemgalio, kaip tyrinėtojams teip ir didžuvių žvejams, kad jam pristatytų blusą gyvą

ar negyvą.

Nekaltai apsudyti ant 10 metų.

Pottsville, Pa. 1901 metuose tapo apsudyti 6 žmonės ant 10 metų kalėjimo už apiplėszimą J. Backer'io. Dabar išsiazis kino, kad jie nekalti. Du gavo sumisziną proto.

Barzdą palaikė už szerną.

Pas Brookville, Pa. W. Carey nuszovė T. Hall, 65 metų, turintį didelę žilą barzdą. Carey, išzėjo ant medzioklės ir tankumyne, kur Hall rinko vuogas, pamatė vien žilą barzdą, kurią palaikė už szerną ir iš artumos stacziai szovė ir užmuszė senį. Carey tapo paleistas, nes jis Hall'o nenorėjo nuszausti.

Žmonių skerdyklė.

Indianapolyje policija sugavo Rufus Cantrel, virszininą gaujos žmonių skerdikų. Toji gauja turėjo savo vietą po ženkle „Sign of the Cross“, kur nuzurdiję žmones dieną veždavo į mokyklų anatomijas daktarų — studentų pjaustymams. Už kiekvieną lavo- ną gauja gaudavo po \$30. Jie medziodavo ypatin- gai ant svetimų žmonių, prie jų prisigretindami kaip prieteliai, gelbstinti net surasti įszekomos ypatas. Vienus nusivesdavo užkampiais į savo vietą ir ten užmudzavo, kitus apgirdydavo įdėdavo į vežimą ir užkloroformavę veždavosi, ir visokiais budais jie gaudė žmones, juos skerdė ir gabeno studentams. Priegtam tie skerdikai dabodavo per daug nesuterioti auką, nes už labai suteriotą gaudavo mažesnę mokes- tį. Kiek jie žmonių paskerdė, dar neiszirta.

Tvarkos sargai.

Georgetown, Col. tapo suaresztavota 83 sąnariai „Citizens Protective League“, kurie laike kalnakasių straiko priver- tė 18 darbininkų apleisti savo vietas ir negrįžti į miestą Idaho Springs. Tie sargai

bene patys buvo surengę dinamito eksploziją ir kaltybę paskui metė ant darbininkų. Darbininkų Unija vienok viską isztyrė ir apskundė į kriminalizšką sudą visus lygos sąnarius, tarpe kurių yra mies- to rodininkai, bankieriai ir tt. Toji lyga isz kapitalistų susitvėrė neva užlaikyti tvarką, teip, kaip „Citizens Alliance“ laike straiko kalnakasių Penn- sylvanijoje, kad visur smaugti darbininkus. Matysim, kaip juos nubaus.

Kapitalistai reikalauja kareivių.

St. Paul, Minn., prezidentas geležinkelio Great Northern, J. J. Hill, savo prakalboje ant puotos iszkeltos garbei genarolo Pond iszpliaupė, kad Suv. Valstijoms netbutinai reikia užlaikyti 100,000 kareivių, kurie ant kiekvieno paszaukimo galėtų traukti priesz maisztininkus—straikierius, o kita 100,000 kareivių kad butų zopostui, pagelbai, ne priesz už rubežinius neprietelius, bet priesz vidurinius—straikierius darbininkus. Mat ponui Hill labai patinka Maskolijos sistema, kur kareiviai straikierius varo prie darbo ar nuszauja. Dėlto jis reikalauja tokios sistemos ir Amerikoje.

Rupestingie amerikoniai.

Degtinės kompanija isz Kentucky valstijos apsiėmė nugabenti į Bremen, Vokietijoje, 20,000 baczkų degtinės, nes szį metų nusidavus dideliems patviniams Vokietijoje, kur supustyta tapo rugiai ir bulvės, atsirasenti stoka degtinės ir dėlto amerikoniai laiku jau rupinasi, idant vokiecziai tosiuos nepristoktų. Vienok pranykus javams, netekus ukininkams maisto, paszelpai miltų, javų arba pinigų nesiuozia.

Beproczius

mokinis atrajuoti. St. Paul, Minn. valstijos ligonbucziuose ir beprotnamiuose tapo užpirkta daug „prim-

kės“ (—chew—gum) dėl visų protiszkaiz serganczių ligonių. Daktarai tvirtina, kad nuolatinis atrajavimas padarą gerą veikmę ant beproczių ir sulai- ko juos nuo daugelio negerų darbų, sulaiiko mislį ant kram- tymo.

Dvasiszki vadovai.

Philadelphijoje bevagian- ta- po sugautas baptistų kun. B. Morgan, daktaras teologijos, rasztininkas kelių svarbių knygų. Jis Wanamakero krautuvėje pavogė kelis szilkinis lietsargius ir keletą brangių knygų. Pirm keliolikos dienų jis buvo suaresztavotas už girtybę ir atsėdėjo 10 dienų kalėjime. Dabar pastatė jį po \$800 kaucijos ir prova nuejo į kortą už vagystę.

Waterbury, Conn. L. Struckes (gal Struckus?) apskundė kun. J. E. Senesak, nuo szv. Onos bažnyezios, už iszvadzio- jimą savo paczios. Struckes nuo kunigo reikalauja \$10,000 atlygynimo už suardymą naminio gyvenimo.

Burtai negelbėjo.

Hoboken, N. J. viena moteriszkė, budama senesnė už savo vyrą 15 metų, su burtininkės pagelba norėjo padidinti savo vyro meilę, už ką suderėjo duoti burtininkei auksinį ziedą ir \$15,00, su sanlyga, jei meilė nepasididins, sugražinti ziedą ir pinigus. Burtininkė moteriszkei pasakė, kad jos vyras nėra lengvai prie meilės patraukiamas, o kad tą atsiekti, kasztuosę apie \$100, ir savaitės laike jau viskas bus gerai. Tam laikui praėjus, vyro meilei nepasididinus, moteriszkė apskundė burtininkę į sudą už prigavimą.

Nupuolė meteoras.

Pas Mendon, Mich. nupuolė didelis meteoras su dideliu uzimu ir įlindo į žemę per 20 pėdų gilumo. Meteoras lekdamas užgavo galą tilto per St. Joe River ir tajį suardė.

100 italų

neteko pastogės.

New Yorke ant East ir North River yra 9 dokai, kur į didelės valtys suveža iš miesto sąszlavas, nuotrupas ir tt., ką paskui su garlaiviais gabena į jūres ir išzverčia. Tarp sąszlavų yra daug skudurių ir gelžgalių, kuriuos išrenka išzvertus iš vezimo į valtį. Tokių skudurių rinkėjų buvo 110 italų, kurie po dokais buvo įsitaisę gyvenimus jau nuo 30 metų. Dabar juos sveikatos užveizdos komisija išzkrauste, kadangi atrado pas juos išzplėsztų daiktų. Italai teisingai dėl konkurencijos po dokais gyvenę, nes iš ryto jie pirmutinei išzrinkdavo skudurius, iki kiti ateidavo.

V a g y s t ė s
a n t v a g y s c z i ų .

Paczio departamete iki sziolesusekta pavogtų pinigų ant \$50,000,000. Taigi tiek, kiek reikėjo pridėti deficito išz Sus. Valstijų kasa. Dabar pasirodė nauja vagystė departamente „indijonų“, kur valdžios paskirti urėdininkai varė szelmystes visokias ir pavogę nuo indijonų 3,000,000 akrų žemės išzpardavė kompanijoms, kurioms vėl tą paczią žemę parsamdydavo indijonams už samdą nuo \$1,00 iki \$2,50 už akrą. Tai išz ko amerikantai pralobsta.

N e l a i m ė s .

Pas Cleveland, Ohio, linijos Erie greitukis užlėkė ant kitų rėlių per neatsukimą dalbos ir susimuszė su vagonus stumdananzia lokomotyva. 6 žmonės tapo sunkiai suzeisti, o apie 20 lengviaus.

Buenavista, Cal. užvažiauvus trukai ant tilto tasai sugriuvo, kur 14 žmonių sunkiai suzeisti tapo.

Arti Philadelphios susimuszė du trukiai, kur 5 žmonės užmuszė.

Pas Ashley, Pa. nuo kalno pasileido žemyn trukis sugedus užvaržoms. Žemai atsimuszė į 18 vagonų ir visus suardė. 2 žmonės užmuszė.

Kaliniu Balsas.

Artinasi baisi diena žmonijos sudo, priesz kurį dreba sota visų apkarunavotų tyronų. Artinasi ta diena, kurioj stos ir pakils išz letargiszko miego visos pasaulės prispausti varguoliai darbininkai, kurie sziaudien dėl duonos kšnio priversti parduoti savo spēkas, kuną ir dvasią pabirkantams ir didžturezians. Artinasi ir jau netoli tas laikas kada išznyks ir grius sosta visų apkarunavotų carų-despotų, kurie sziaudien žvėriszkai kankina milijonus žmonių. Išznyks mamonas, o užstos Teisybė, Lygybė, Meilė.

Žino apie tai visi nelaiminigi vargszai prispaustieji ir su nekantrybe laukia tes dienos ir to laiko, kada išznyks tie visi žmonių dejavimai, vargai, skriaudos ir nelaimės, o užstos szventa laimės valanda — tiesos, lygybės ir brolystės.

Sunku sklėsti tą tiesos mokslą ir seti sėklą liuosybės mums gyvenantiems szalyje, apsiaustoj tamsios nakties galybe. Pilni miestai ir miesteliai visokių valdžios sznipukų ir žvėriszkų kazokų. Teip-gi randasi išzgamos ir tarp sodžiaus gyventojų. Daboje mūsų kiekvieną žingsnį. Neduoda mums vieszai susirinkti ir pasikalbėti apie savo reikalus. Mes negalim vieszai szvesti visaszvietinę darbininkiszką Gegužės szventę, iszeidami ant gatvių su raudonu veluku, apreiksztį svetui savo nežmoniszkus vargus ir skriaudas, nes tą-syk tuo pajauzciame policijos kumszczią, kazokų nagaiką ir ant galo — vietą kalėjimuos. Mus gauda ir sodina į kalinius, kaip didžiausius prasikaltėlius; kalinyje kankina nežmoniszškai, maistą duoda, kad vos tik nenumirtume išz bado, laiko tvankiam ir nesveikam ore, apstatytus išz visų pusių sargais; naikina sveikatą, išzsiuntinėja į Sibe-

riją ir visokius krasztus Maskolijos, atskirdami nuo visų draugų ir pažįstamų. Išzsiuntinėja tarp girių ir pustynių — kame ramiai sau gali gyventi vien tik laukiniai žvėrys...

Bet nebaugina mus visoki caro despotiszki kankinimai, nes žinome, kad mūsų tas vargas ir ta sėkla atnesz gausius vaisius, laimę visai žmonijai. Tvirtai tikime į artymą laimingą ateitį, platindami tą szventą idėją ir vardan tos idėjos gatavi esame nukęsti visokius kankinimus ir prispaudimus nuo despotiszkos valdžios. Vardan tos szventos idėjos pasirengę net myrį pineszti, nes tikime, kad ant mūsų vietos, szintą-syk didesnis skaitliusz stos į eilę narsių karėivių dėl laimės savo ir savo brolių, ir teippat darbuosis, platisz tą mūsų liuosybės mokslą — szventą idėją, su karsztu ir tikru pasiszszventimu, pildydami savo pareigas, kurias turi pildyti kiekvienas, kurs ne-szžioja žmogaus vardą. Ir kas gali to išzszžadėti ir ne pildyti? Kas gali nesuprasti, kad mūsų laimę priguli tiktai nuo mūsų paczių? — mus milijonai, ir nieks negali — jokia galybė užstoti mums kelią, ir sustabdyti mus tuo keliu einanezius, jei tik suvienytomis spēkomis pareikalusim savo tiesų! Senėi reikejo jau mums susiprasti, per ilgai davėmės siurbti savo kraują visokiems siurbėliams. Ilgiaus nēr jau ko laukti. Laikas jau numesti tą jungą, kad nereiktų vieniams dirbti per visą amžį, o kitiem lėbauti išz mus krivino darbo ir kankinti mus. Bet žinome, kad mūsų broliai-draugai-darbininkai, kurie dar nepakliuvo į nagus žvėriszkos valdžios, neuždaryti dar už geležinių durių, tarp sztanguotų langų, atjauczia mūsų kankinimus, nepaliauja darbuotis ir nepaliaus, keldami išz sapno ir miego, ir szviesdami mūsų tamsesnius brolius. Žinome, kad

kartas nuo karto vis placziaus apsiauczia padangę mūsų szventą idėją ir randa sau dirvą visuose užkampiuose netik Lietuvos bet ir Maskolijos ir tt. Žinome ir tą, kad mūsų draugai-darbininkai, kurie gyvena užrubežyje, vis labiau susipranta, vienijasi į didesnes kuopas dėl kovos priesz kapitalizmą ir despotiszką surėdymą; teip-gi paduoda ranką savo draugams darbininkams, esantiems szalyje despotizmo, materijalizzkai suszelpdami kalinius ir tt. Teip-gi tikimės kad ir tolymesnem laike nepaliaus vis labiau vienytis su proletarijais ir teippat paduos ranką ir mums — neapleis mus. Ir tos visos žinios, tas judėjimas sustiprina mūsų dvasią, labiau užlega apmaudą mūsų krutinėse priesz kankintojus, užskriaudas mūsų brolių. Trokšztame teip-gi ir nuo jų — Broliai-Darbininkai! Lai nepraicina tas mūsų, kalinių balsas pro mūsų ausis, bet tegul giliai įlenda į mūsų szirdis ir užlega jas kuonokarszcziausiai. Vienykites kuo placziausiai, stokite visi už vieną ir vienas už visus!... Drąsiai ir mes tad, nors už geležinių durių ir sztanguotų langų, su szirdingais vilties linkejimais szaukiamo:

Szalin tironai! Pirmyn darbininkai! Lai gyvuoja socializmas! Lai gyvuoja 1 ma Gegužės visaszvietinė darbininkų szventė! Lai gyvuoja 8 valandų darbo diena! Proletarijai visų szalių vienykites!...

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Waterbury, Conn. Isz Waterburio vienas vaikinėlis per „Žvaigždę“ raszo: buk kn. Saurusaitis įgijęs tokią galybę, kad netik Dilionį išzvyšęs, bet per jo „storonę“ pradėš visus „bedevius“ išz dirbtuvių išz-mėtyti. Vienok prieszingai atsitiko: dirbtuveje sumazėjus darbams kaip tyczia dievoczius

paleido, o bedieviai pasiliko dirbti. Kunigėlio sliukinėjimas po dirbtuves nieko negelbėjo, kadangi darbdaviai ant tiek turi žmogiszkumo ir doros, kad drovisi eit į pagelbą zokonikui, kuris troksza visokiiais budais kenkti darbininkams. Gal dar nė vienas isz lietuviszkų kunigų nebuvo teip ž'aurus, (nestoka tokių ir kitur. Red.), kad butų bėgijęs po dirbtuves ir mėginęs prikalbint darbdavius, kad anie paszalintų nuo darbo kunigui nepatinkanczias ypatas, kaip yra daręs zokoninkas Saurusaitis! Kad toks „tėvelis“ turētu už savo pečių mas koliszka Klingenbergį ar Muravjovą su pulku kazokų, tai tukstancziai žmonių nukentėtų smugius ir kraujo praliejimą. Jis kėsinasi duoną isz rankų žmogui isztraukti vien dėlto, kad žmogelis pradeda nesiduoti savę isznaudoti.

Bažnytinis.

Mahanoy City, Pa. Liepos 22 dieną Ellangowan kasyklose, Readingo Co., isz senų kasyklų vanduo užneszė su dumbliu ir akmenais 5 darbininkus, kur vieną pusgyvį iszgelbėjo, o 4 iszėmė po 4 dienų lavonais.

Tai aukos sziądieninio surėdymo, kapitalo, kuriam gaila pinigų apsaugojimui darbininko sveikatos ir gyvasties.

Tarpe kitų kapitalo aukų, tapo auka ir Mateuszas Czivinskas, 47 metų amžiaus, nevedęs. Velionis buvo laisvų pažvalgų, mylintis ir szelpiantis savo tautą ir brolius, visados linksmas, mielas draugystėje. Sugrįžus jam isz Washingtono valstijos, 6 dienoje darbo sutiko netikėtą myrį. Laidotuvės atsibuvo 28 liepos, sykiu dviejų kapitalo aukų. Nulydėjęs velionį M. Czivinską ant kapinių, kurios randasi ant augszto kalno, ant kraszto duobės stovėdams maniau. Drange! už laisvę ir vienybę

kovojai savo gyvenime, vienok nelaisvės retėziuose gimėi, ir juos neszojai iki myrio. Laidun tau lengva žemė.

Motiejus.

Kun. Pautieniaus pamokslą, kurį sakė bažnyčioje ant laidotuvių regis kito Czivinsko, kur moteris iszvadino paleis tuvėmis ir kitais rasztuose nevartojamais žodžiais — apleidome. Red.

Brooklyn, N. Y. Czion tapo sutverta nauja pagelbinė draugystė po vardu szv. Antano, prie kurios prisiraszė apszcziai sąnarių.

Vietinės lietuvaits paskutiniame laike suorganizavojo draugystę, prie kurios merginos skaitlingai raszosi. Lietuvaiczių draugystės buvo czion kelios, bet vis paio dėl tulų aplinkybių, nesusipratių.

J. Szunskis.

Union City, Conn. Musų Kliubas nutarė paaukauti \$5,00 ant kasztų delegato kelionės į Nyderlandiją ant tarp tautiszko darbininkų kongreso. Delegatu rinkome Dr. Szliupą, kaipo užtarėją musų tėvynės ir tautos. Priegtam Kliubas iszrinko 4 isztikimus vyrus, kurie dar rinks aukas nuo pavienių ypatų ant to paties reikalo.

Butų gerai, kad visos lietuviszkos draugystės paskirtų teipgi po keletą dolerių.

B. Kamaitis.

Minersville, Pa. Liepos 29 dieną tapo užmusztas „Oak Hill“ kasyklose Juozas junevyczius, kurį palaidojom 1 d. rugpiuczio. Per szermenis tarp kito ko atėjo kalba ir apie V. Podinską, kurį sutiko nelaimė vakarinėje Virginijoje, kur dirbant ant geležinkelio, trukis nupjovė ranką ir koją. Ranka szejp teip sugijo, bet koją turėjo nupjauti ir dar nepagijjo. Geros valios lietuviai minėtam Podinskui sumetė

\$22,75. Jeigu kas isz tautiecių norėtų suszelpti nelaimingą V. Podinską, tai teiks is pasizsti savo mielaszirdystės auką ant szio adreso:

V. Podinskas
Rend, W. Va.
M. Danksza.

Chicago, Ill. Jau antri metai, kaip czion gyveno, bet dar nesutikau žmogaus, su kuriom butų galima paszneketi apie musų abelnus reikalus, teip, kaip mažesniuose miesteliuose, kur žmonės yra labiaus apszszvietę, nė kaip dideliuose miestuose. Teisybę pasakius, Chicagos lietuviams vertėtų buti apszszvestesniems kaip kitur, nes yra kur pasimokinti. Czion iszeina du laikraszcziai, „Lietuva“ ir „Katalikas“, kad tik žmonės juos skaitytų. Bet tokių czion randasi labai mažai. Chicagos lietuviai bene bus tamsiausi už visų liet. kolionijų lietuvius. Iszskiriant mažą dalelę sumanesnių, Chicagos lietuviai nieko daugiau nežino, kaip tik alutį traukti, kaip versziai buizą. Po vienu stogu gyvena daugiau per szimztą žmonių, neskaitant vaikų, o nepamatysi, kad kas, nors ant juoko, paimtų paskaityti laikrasztį ar geresnę knygutę. Susės kur apie stubą ir renczia savotiszkas pasakas, loszia kortomis pasistatę szalia užbonus alaus, geria ir pliauszkia nebutus daiktus. Jeigu užklausi, kodėl jie neskaito knygų ar laikraszezių, tai atsako: „O ką skaitysi, gal bedieviszkas knygas?“ Mat, dauguma lietuvių bijosi skaityti, kad netaptu bedieviai. Szelpenczių tautos reikalus, Chicagoj bus mažiausiai. Kaslink vietinių biznių, tai lietuviai užlaiko vien tik karcziamas. Nupirkimas karcziamos atsieina į \$1500 arba daugiau, randos reikia mokėti į \$50, ir paskui reikia surinkti tą graszį nuo žmonių, kurie mielai aukauja, geria, muszasi, pro-

vojasi, o laikraszezius užmirzta. Suezęs vieną pažįstamą paklausiau apie paszelpines draugystes, ar yra tarp jų nekludanczios tikėjimą. Pasakė, jog yra „Simano Daukanto“ ir „Kuygynas“. Norėdamas pastoti Simano Daukanto draugystės sąnariu, nuėjau ant susirinkimo, padaviau prezidentui atsiliepiamą ir užklausus apie tikėjimą, atsakė, jog butinai turiu atlikti iszpažintį. Tokiu budu laisvų draugystiecių czion visai gali sakyti nėra.

XX.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Tėvynės Myletojų Draugystė jau nuo keletos metų pasekmingai nesza gausų vaisių lietuviams ir abelnai visai lietuviszkai tautai, nes nuo pat savo užsidedimo iszleidinėja lietuviszkas žmonėms naudingas knygeles. Nuo pradzių yra jau iszleidusi 8 knygeles, visų po 4,500 egzempliorių, isz kurių viena dalis yra paskliasta czion Amerikoje, o kita-gi dalis nusiusta į Prusų, ir kur lietuviszki knygnescziai gabena į Didžiąją Lietuvą. Taigi T. M. D. iszleistas knygeles pasiekia net musų brolius dvasiszka baduojanczios senoje tėviszkeje. Kaip jiems malonios tos knygelės, ant kurių virszaus yra užraszta žodžiai: „Tėvynės Myletojų Draugystė“. Kiekvienas skaitantis, atsimens, kad yra žmonės, kurie nors toli už jurių gyvena, vienok myli tėvynę ir tai netik pavienės ypatos, net susiriszę į draugystę turi už mierį skleisti apszszvietimą savo tėviszkeje.

Malonus broliai, mums isz trukus isz po maskoliais jung nesunku mylėti tėvynę, bet n. laimingi musų broliai pasilik senoje tėviszkeje bijosi ir atidusti lietuviszkai.

Sziądien T. M. D. vėl gamina lietuviams dvasiszko mai

to, nes jau yra paduota dar pirm buvusios vyriausybės į spaudą knygelę: „Eilės“ Sekupasakos (Vaicziacio), o kita knygelė: „Kaip žmogus gyveno ant žemės“ vėl už poros dienų bus spaudoje, iš kurių nepoilgam laikui galės lietuviai naudotis.

Kaip malonu būtų girdėti žnekant lietuvius daugiausia apie T.M.D. ir rūpinantės apie jos reikalus. Teisybė, daugelyje vietų yra susitvėrę kuopelės, bet visai mažos. Buvo mėginta atsiliepti per „Vienybės“ 26 num. į visas lietuviszkas draugystes, su meldimu paaukaut po kiek išgalint dėl „Tėvynės Mylėtojų Draugystės“, bet tas atsiliepiamas pasiliko tik girioje szaukencziu balsu. Nė viena iš lietuviszkų draugyszių iki sziol tą reikalą neparėmė. Ne tik draugystės, bet ir tantiečiai gaidaujanti didelio nuveikimo nuo T. M. D. nę su žodeliu tam nepritarė.

Todėl, malonus broliai tautiečiai, mylinti savo tėvynę ir brolius, atsiliepiu dar kartą į visas lietuviszkas draugystes su tuom pacziu reikalu. Lai kiekviena draugystė paaukaut ja po kiek išgalint ant išleidimo ir praplatinimo czion ir tėvynėje lietuviszkų knygelė. Draugystės paaukaudamos po kelis dolerius nę nejus, o su tuom daug prisidės prie praplatinimo apszvietos tarpe savo brolių. Draugystės malonės pakelti tą klausimą ant savo susirinkimų apie paaukavimą keletos dolerių ant išleidimo ir praplatinimo lietuviszkų protą lavinanczių knygelė.

Katra iš lietuviszkų draugyszių bus pirmutine su pritarimu szitam reikalui?

Jonas Tareila
T. M. D. prez.

Kasos stovis.

Į p l a u k i m a i :
I s z m o k ė j i m a i :
Nuo berzelio mėnesio pagal 28 num.

„Vienybės“ buvo	425,50
Kaz. Zubavyczia Bridgeport Ct. 60	
Jos Dulbis	60
New Britain, Conn. kuopa	23,70
Newark, N. J. kuopa	2,70
Hoboken, N. J. kuopa	3,60
Union City, Conn. kuopa	6,00

\$462,70

Laiszkams markės 18

Likosi kasoje \$462,54

A. Olszevskis, kasier.

Susivienijimo L. A. reikalai.

Naujai prisiraszė prie Susivienijimo Liet. Am.

Brooklyn, N. Y. 38 kuopa.
Petras Palubinskas
Meriden, Conn. 49 kuopa.
Damininkas Turulevyczius
Baltimore, Md. 64 kuopa.
Vincas Czėsna
Urszė Czėsniėnė
Antanas Gurklis
Wilmerding, Pa. 42 kuopa.
Agota Vaitkevyczienė
Worcester, Mass. 57 kuopa.
Juozas Andziulis

T. Astramskas,
119 Wharton str.
Philadelphia, Pa.

Isz popiezių chronologijos.

Isz 264 popiezių 196 buvo italai, 7 syriečiai, 15 graikų, 3 aprikonai, 4 ispanai, 14 prancuzų, 2 burgundai, 6 vokiečiai, 2 saksonai, 4 bavariečiai, 1 anglas ir 1 belgietis.

40 popiezių yra paskaityti szventais, 37 kankintiniais, 77 palaimintais.

Pagal zokonus popieziais yra buvę: 30 benediktinų, 2 kartuzai, 2 karmelitai, 4 dominikonai, o daugiausiai buvo augustijonų ir pranciszkonų.

Daugiausiai popiezių buvo isz karaliskos ir poniskos veislės, bet keletas ir isz prascziokų pastojo popieziais. Szv. Petras buvo žvejys; Adrijanas IV (1154) buvo sunumi vargdienės moteriskės, kuri mito iszmaldoms nuo parapijonų Langley, Anglijoj. Urbonas IV (1561) buvo sunum pavargusio kurpiaus, mieste Troyes,

Prancuzijoje. Celestino V (1294) tėvai buvo sodiečiai ir pavargę. Adrijano VI (1522) tėvas buvo dailydė, statė laivus. Sixto V (1585) tėvas kiaules ganė pas ukininką, kaime Grottamarina. Dalmacijoje. Pijuszo V (1566) tėvas buvo avininkas.

Kalikstas I (221) užgynė kunigams vesti paczias.

Benediktas III 855 metuose tiktai pradėjo vadintis įpėdiniu szv. Petro. Paskiaus 13 szimtme tyje vardas „įpėdinisszv. Petro“ tapo atmestas, ir popieziai nuo tojo laiko vadinasi įpėdiniais Kristaus.

Adrijanas I 772 m. paszalinno bucziavimą kryžiaus, o jo vietoje pakiszo pantaplį, kurį tikintieji ir sziaudien bucziauja.

Formosus (891) pirm popieziavimo buvo sutaręs su Saracėnais atiduoti jiems Romą, už ką tapo iszmestas isz vyskupų. Paskiaus vienok jis su pagelba vokiecių nužudė Serzijų, kurį rėmė italai, ir pastojo popiezių, kurį Bonifacas IV iszkeikė. Steponas VI (896-897) atmenamas kaipo žiauriausis žmogus. S rgijus III (904-911) buvo po įtekme Teodoros ir jos dukters, kuriuodvi buvo tame laike didžiausiomis paleistuvėmis. Abelnai devintame szimtmetyje ir paskiaus popieziai buvo po įtekme nedorų moterių, kuriuos valdė popieziais, nes apie tą laiką buvo į 30 anti-popiezių.

Jonas XII (956) tapo popiezių turėdams 16 metų pagal norą jo motinos. Laikė 2000 arklių, kuriuos szėrė abrakū, vyne mirkintu ir pats gyveno kuomi gaszliausiai. Apie tikėjimą nesirupino.

Joną XIV Bonifacas VII norėdams paszalinti nuo popiezystės įmetė jį į kalėjimą ir numarino badu ar nunuodino.

Kalikstas II (1119-1124) iszrinktas nuo 6 kardinolų su kariumene paėmė Romą ir sa-

vo prieszininką Gregorių VIII pasodino ant nugarkuprio atbulą ir vedėsi su savim ant jo iszjuokimo. Paskui Gregorius numirė kalėjime badu ar nuo nuodų.

Adrijanas VI (1522-1523) netikėtai numirė, nes buvo palinkęs prie Liuterio reformacijos.

Klemensas XIV (1769-1774) isznaikino ir iszkeikė jezuitų zokoną, delko ir netikėtai pasimirė.

Povilas IV (1555-59) įvedė rasztų cenzurą.

Klemensas II (1046-7) įvedė szventininimą kalavijų, peilių, durklių ir jėczių žudymui visų, kurie nenorėjo priimti katalikiskzo tikėjimo — taigi ir lietuvių.

Inocentas III (1198-1216) įvedė torturas.

Bonifacas VIII (1294-1303) įvedė szventą inkviziciją apginimui ir platinimui katalikystės. Paskiaus isz paliepimo popiezių Ispanijoje kankinimais (torturomis) nubaigė 10,220 žmonių; ant sirtų gyvų sudegino 104,311. — Viduriniuose amžiuose (1000-1700) sudrutejus popiezių galybei, ant naudos katalikystės nužudyta ir sudeginta daugybės žmonių. Povilas V (1605-1621) tą žudynę pavadinno institucija įtaisyta nuo įkvėpimo Dvasios szventos.

Urbonas II (1095) įvedė atlaidus.

Inocentas III (1215) įvedė ausinę iszpažintį, kurią kiekvienas katalikas turi atlikti kartą ant metų.

Jonas XIX (1024-1033) buvo paprastu pustelninku ir tik iszrinktas popiezių tapo paszvestas į kunigus.

Benediktas IX (1033-1056) tapo popiezių turėdams vos 12 metų, ką jam tėvas nupirko už baimą pinigų.

Benediktas XIII (1724-1730) buvo remiamas nuo Prancuzijos kardinolų, o Italijos kardinolai rėmė Inocentą XIII. Abu-

du popiežiaus per kelis metus.

Jonas VIII (882 m. pagal kitus VII) buvo mergina ir popiežiaus 2 metu ir 34 dienas. Jonas—Joana, Gilberta, Agnieszka, paėjo iš anglizkos giminės ir gimė Ingelheim, Moguncioj. Jaunystėje Joana susipažino su vienu minyku, Benediktinu zokono, persirėdė į vyrizkus drabužius ir gyvenė klostoriuje, mieste Fulda, paskiaus iškeliaavo į Athenus, Graikioj, mokintis, iš kur sugrįžo į Romą, pasimirus jos numylėtinui, kame įgijo didelę garbę tarp kardinolų ir mokintų, kurie, pasimirus Leonui IV, vienbalsiai Joana aprinko popiežium. Joana popiežiaus labai pasekmingai iki nelaimės, kuri atsitiko per procesiją einant į Lateranizką bažnyčią, pagimdant vaiką. Ji tapo akmenais užmuszta, ar mirė nuo palaigo. (—Encyclopaedia Britannica, knyga XIII, pp. 695 ir 710).

Dovanos Leonui XIII.

Velionis popiežius, Leonas XIII, laike deimantinių sukaktuvių 65 metų kunigystės, pernai metuose gavo dovanų netik nuo katalikų, bet ir nuo stambeldžių, ir masonų:

Anglijos karalienė Viktorija padovanojo su deimantu žiedą vertės	\$100,000
Maskolijos caras aukso kryžių vertės	250,000
Turkijos sultonas rubino žiedą vertės	225,000
Vokietijos kaizeris kepurės vertės	750,000
Graikijos karalius kieliką už	100,000
Persijos szachas žiedą	50,000
Pranczijos prezidentas puodą už	100,000
Austrijos cesorius maszoną su	100,000
Kinų cesorius puodą	100,000
Japonijos cies. puodą	500,000
Transvaaliaus prezidentas deimantą už	4,000,000
Anglijos katalikai praustu- vę ir šotį	500,000

Szv. Jono raitelių draugystė padovanojo szv. Jono stovy- lą, vertą	750,000
Paryžiaus katalikai kepurę už	250,000
Brazilijos katalikai deimanto kryžių	800,000
Suv. Valstijų katalikai deimanto kryžių	200,000
Aukos nuo auksinių sukaktuvių	3,000,000
Aukos smulkios nuo deimantinių sukaktuvių	1,000,000
Aukos ant szv. Joachimo bažnyčios	2,000,000
Bažnyntinių rubų, kryžių, kny- gų, lenciugų, kepurių ir kito- kių smulkių daiktų vertybėje	15,000,000
Viso	\$29,775,000

Naujos knygos.

Dvidesimtmetinės „Auszros“ sukaktuvės. (1883—1903). Perspaudinta iš „Varpo“ Nr. 3. Tiltė 1903. pusl. 62.

Knygutė susideda iš keleto straipsnių apie užgimimą „Auszros“ ir mūsų tautizką atgijimą. Tarp jų svarbiausi yra Dr. Basanavicziaus: „Iš istorijos mūsų atsigavėliavimo“ ir Dr. Szliupo straipsnis po antgalviu: „Minės apie mano prietikius prie „Auszros“. Tuodu straipsniu duoda gerą paveikslėlį tuolaikinių prietikių ir pasiliks gera medega istorijai mūsų atsigavėliavimo. Kiti tos knygutės straipsniai: „Pirmasis lietuvių laikrasztis“, „Ant Juros“ (eilės)“, „Mūsų kalba ir raszyba“, „Pasiikalbėjimas“, „Atsiminimai iš 1873—1883 m.“, „Iš atminimų vieno iš daugelio“, „Keli atsiminimai iš „Auszros“, pirmojo mūsų laikraszcio“, „Atvinečiai „Auszros“, „Siz tas apie „Auszros“ izleidimą ir platinimą“, „Petras Arminas — Trupinėlis“. Szia dien praėjus 20 metų nuo įstėgimo pirmo tautizsko laikraszcio smagu ir naudinga perskaityti szį istorizką dokumentą, sutaisytą žmonių dirbusių

tuom laik ant pakėlimo savo tautos. Norintieji žinoti apie pradžia mūsų tautizsko atsigavėliavo, lai pasirupina įgyti szią knyga.

Prie dvaro. Paraszė Žemaitė. Perspaudinta iš „Naujienų“. Kudirko izdas N. 5. Tiltė 1903. pusl. 47.

Gera pusė p. Žemaitės rasztų ta, jog ji perstato tikrai žmonių gyvenimą. Szioj knygutėje apraszytas nesutikimas tarp ukininkų ir dvaro dėl servitutų. Ypatos nėra persatytos aiskiose formose, teip, kad jų budas nėra matomas iš apysakos, bet vaizdelis ukininkų gyvenimo gana teisingas.

Trumpa Visotina Istorija. Dalis I. Senovės Istorija. Sutaizė N. P. Tiltėje 1903m. pusl. 52. Su paveikslais.

Autorius raszydamas szią knygutę turėjo ant mislies supažindinti skaitytojus, nepažįstancius visai istorijos, su seniausia žmonių istorija. Toks rasztas reikalauja ypatingos nuovokos, kas yra suprantama nieko neskaicizusiam žmogui, kas ne, kas yra svarbiu, kas ne. To numanymo autoriui stokuoja. Apraszo Finikus, jų geografiją, bet užmirszta pasakyt, kad jie gyvenė Aprikoj, apraszo egiptiezių kulturą, o nepasako laiko jų vieszpatavimo. Apraszamas kulturos yvairių tautų padarytas kiek galint trumpas, bet užtai be įtalpos ir žmogus nepažįstantis senovės istorijos vargei galės pasinaudoti. Ilgiaus ir užtai geriaus, suprantamiaus apraszyta istorija Graikų ir Rymiezių, bent pavirszutininė jų kulturos pusė. Paveikslėliai gražūs ir yra geru papildymu apraszymo.

Ką ir kaip kai—kurie amatininkai dirba. Vadovėlis iszsirenkant amatą. Dalis I. Sutaizė P. N. Tiltė 1903. pusl. 59.

Įžengoje autorius aiskina, jog jis parengęs szią knygutę dėl to, kad supažindinti su

amatais ir palengvinti jų iszsirinkimą tiems, kurie apie juos nieko nenusimano. Tą siaurą autoriaus užduotį knygutė gali atlikti.

Povylas Bert. Gamtos istorija. Vertė D-ras Baceviczia. Knyga pirma. I Gyvuliai. II Augmens. III Akmens ir žemės. Chicago, Ill. 1903. pusl. 210. Su paveikslais.

Szi knyga priguli prie serijos mokslizskai—popularizskų rasztų iszleistų „Lietuvos“, kurie sustatyti rimtai isz mokslizskos pusės, ir drauge aiskioj formoj ir grazioj kalboj. Tuom pat atsižymi ir szį knyga, Dr. Bacevicziaus versta. Technizski vardai kiek galint rinkti isz gyvos žmonių kalbos, o kur tokių stokavo nukalti gražiai, suprantamai. Kiekvienam, norinciam susipažinti su gamtos istorija, linkėtina perskaityti virszui minėtą knyga.

Isz visur.

Berlyne atsibuvo tarptautizskas kongresas apkalbėjimui įvedimo sistemos bedratinio telegrafo, kur dalyvavo 44 delegatai isz Suv. Valstijų, Prancuzijos, Italijos, Ispanijos, Austrijos, Maskolijos ir Vokietijos.

Mieste Girgenti, Sicilijoje, 40 klierikų pakėlė protestą priesz 6 kunigus—profesorius, kurie savo mokintinius vertė pasiduoti jų „normams“ ant perderastijos. Kada apie tai iszgirdo gyventojai, tai keliolika tukstanczių susirinko ties vyzkupo gyvenimu ir kelė demonstraciją. Policija vos įstėgė susirinkusius iszsklaidyti, ut tikrindama, jog valdzia kuoni asztrisiausiai isztirs tą dalyką ir nubaus kaltininkus.

Krokavoje susimuszė strai- kieriai su kareiviais, kur isz abiejų pusių į 60 užmusztą tapo.

Pekine tapo nuo ciosorienės pakeltas į „taokai“ (—augstą urėdą) išdavikas garsaus rasztininko—reformatoriaus Szen—Czien, kurį lazdomis užmušė. Teipgi dar du judosziai, kuriedu išdavė kitus rasztininkus, lygiai tapo pakelti į augstus urėdus.

Vakarinėje Vokietijoj tarpe angliakasių atsirado nauja liga viduriavimo, kuria serga apie 60,000 darbininkų. Ji atsirado nuo gėrymo neczysto vandens. —Abelnai vakarinės Vokietijos angliakasiai rengiasi prie visatino straiko už virszui minėtą ligą, kuri paeina nuo kompanijų godumo neperczystyt vandenį, teipgi reikalauja kiekvienam ligoniui atlyginimo už sirgimą ir algos už kiekvieną darbą, nes iki sziol darbininkai negavo užmokėti už akmenuotą anglį.

Paryžiuje, pomiestiniame tunelyje atsitiko baisi nelaimė. Grižtant darbininkams su elektriszku trukiu nuo darbo, sugedo elektriszkoji maszina ir uždegė vagonus. Tam atsitikus darbininkai szoko iz vagonų ir keliu—tuneliu norėjo daeiti prie iszeigų. Tunelyje buvo tamsu ir kuris tik dalypstė rėles, pilnas elektriszkos sriovės, tapo užmuzstas. Nuo deganczių vagonų pasidarė daug dumų ir karszczio, nuo ko nutroszko daugelis. Į 100 vyrų, moterių ir vaikų galą gavo.

Sicilijoj ir pietinėje Italijoj, buvo pusėtinas žemės drebėjimas. Vanduo upėje Fiumo Caldo pastoj sziltu iki 72 laipsnių Farenheito.—Ant salų Kreta ir Malta teipgi buvo žemės drebėjimas.—Graikijoj, ant salos Cythera nuo žemės drebėjimo tapo sunaikinti trys kaimai.

Ant salos Martinique siautė didelė vētra, kuri iznaikino

visus sėjimus ir vaisius, izrovė 2 pėdų storus medzius, nuneszė namų stogus, keletą namų visai sugriovė, 8 žmones užmuzszė.

Žuvėdijoj moters varo agitaciją idant įgytų balsavimo tiesas. Stockholme ir kituose miestuose susitvėrė moterių kuopos ir apsiėmė varyti agitaciją visoj Žuvėdijoj, sukelti visas moteris, ir tol dirbti, iki moters įgis balsavimo tiesas.

Urėdiszkas laikrasztis garsina, jog netoli Tifliso darbininkai norėjo sustabdyt trukį. Pribuvę kareiviai szovė į darbininkus ir užmuzszė 10, suzeidė 18.

Leipeige vienas vokietys izleido Tolstojaus veikalą „Ne užmuzszk“ vokiszkoj kalboje, kame tapo įziurėtas keizerio įzeidimas. 4 liepos policija atėmė nuo izszleistojo visas knygas, o 12 rugpjuczio sudas nusprendė jas sudėginti ir sumuzszti stereotipiją nuo atlietų puslapių.

Kievoj yra abelnas straikas ir kariszkas apgulimas. Niekas nedirba pabriuose nė važnyczios nevažinėja, nė srytkariai. Tavorinei trukiai su visu sustojė, o keleivių trukius sergsti kareiviai. Gatvės pilnos kareivių ir kazokų; szaudymaisi girdimi kas diena. Kareiviai sergsti vandens įtaisais. Laikraszcziams nevale nieko apie straiką raszyti.

Argentinoje, apie Mendoza, buvo didelis žemės drebėjimas, kur 5 žmonės tapo užmuzszti o daugelis suzeistų nuo griuvanczių namų, tarp kurių nugriuvo ir szv. Franciszkaus bažnyczios boksztai. Mendoza yra per 620 mylių nuo Buenos Aires ant Valparaiso link ir turi 18,000 gyventojų. 1861m. nuo drebėjimo žemės teipgi sugriuvo visi didesni namai.

Laivas.

Rustus mus laivui pavojus graudena.

Jurėse duksta baisioji audra:

Vėsulos staugia, stiebai sunkiai stena;

Kyla prieš mus smarki jurių kova.

Broliai, gana pragaistingos ramybės!

Meskime tinginio saldžias svajas,

Kelkim iš snaudžiančios dvasios gilybės

Sau į pagelbą slapčiausias gales.

Lyg jurių paukštis mus laivas lakioja

Tamsyj, vaitodams balsu išgasties.

Vei, kaip putoti kalnai prieš jį stoja

Modami šalta ranka giltinės.

Broliai, gana pragaistingos ramybės!

Meskime tinginio saldžias svajas,

Kelkim iš snaudžiančios dvasios gilybės

Sau į pagelbą slapčiausias gales.

Veizit, kaip dvilinkos vėsulos lenkia

Arzuolinius mūsų laivo stiebus?

Girdit, kaip rustus perkuns arti trenkia,

Leisdams į jures liepsnotus žaibus?

Broliai, gana pragaistingos ramybės!

Meskime tinginio saldžias svajas ir tt.

Stokit prie styro, ką esat drąsiai,

Tverkit su rankoms galingoms už jį;

Kaip bangų puoliai ant mus bus smarkiausi,

Stipriai laikykite styrą bangoj.

Broliai, gana pragaistingos ramybės!

Meskime tinginio saldžias svajas ir tt.

Kas esi proto pavojuje blaivo,

Reikalus moki pažint keleivių,

Eikie prie kompasos braškančio laivo,

Vesk jį bangų kuproms tiesiai keliu.

Broliai, gana pragaistingos ramybės!

Meskime tinginio saldžias svajas ir tt.

Imk, toli matąsis, mokslo žiuroną

Ir kaip žaibš debesį juodą praplės,

Kreipk jį į nušviestąjį dangaus šoną —

Ar neišvysi ten jurių žvaigždes?

Broliai, gana pragaistingos ramybės!

Meskime tinginio saldžias svajas ir tt.

Stiebas mus kirtį perkuno vilioja;

Kad neįtrenktų liepsnoti žaibai,

Te su perkunsargiu jijį šarvuoja

Galę perkuno išspratęs gerai.

Broliai, gana pragaistingos ramybės!

Meskime tinginio saldžias svajas ir tt.

Duokit garsus iš trenksmingų kanuolių;

Gal atsileps mums prieš audrą teipjau

Kitas kovojantis laivas varguolių —

Dviese su priešu kovot bus drąsiau.

Broliai, gana pragaistingos ramybės!

Meskime tinginio saldžias svajas ir tt.

Laivas į kovą gerai surėdytas,

Valdomas išmintingųjų vadų,

Karės laivinej stiprioj pastatytas

Juokias iš tukstančių jurės audrų.

Broliai, gana pragaistingos ramybės!

Meskime tinginio saldžias svajas,

Kelkim iš snaudžiančios dvasios gilybės

Sau į pagelbą slapčiausias gales.

Bedievis.

Lietuviu tauta

senoveje ir sziaidien.

Parašė J. Šliupas, M. D.

(Tęsa.)

Nuo Pajonų azero Prazias, kaip paslai tapo 7 kilti Persai nusiųsti į Makedoniją, kuriems Amyntas mielai davė ženklu pasidavimo, ir pasikvietė ant puikios česnies. Čion įsigėrę Persai užsimanė pamatyti moteris karališkos šeimos, kurioms, įvesdintos, tapė nežmiai panaudotos per svetimžemius. Už tai sunus Amynto, Aleksandras, atsikeršino. Paleidęs šalin moteris neva dėl nusiprausimo, jis pakvietė vaikus, moteriškai apsirengusius, bet apsiginklavusius su deiginais. Kad Persai vėl emė meilintiesi prie jų, anie tapo nudaigoti. Jų tarnai, vežimai ir viskas, ką jie buvo atsivežę, drauge prapuolė, ir jokia žinia negrįžo į Persų armiją. Ir kad Bubarės, kitas kiltas Persas, nukako į Makedoniją ant ištyrinėjimų, Aleksandras norėjo viską užslėpti paprakais, ir duodamas anam savō sererj Gygają už moterj.

Tuomi tarpu Megabazos nukako į Aziją su Pajonais nuo Strymono upės. Čion jis papasakojo savo neišitikėjimą darbais Histiajo su jo nauju miestu Myrkinos; dėlto Darejos pakvietė aną pas savę ir išsivežė drauge į Susą kaipo dumčių ir draugą ir nebeleido grįžti Maząją Aziją. Nors Persai gal teisiai neišitikėjo Histiajui, bet jo užlaikymas Susoje pastojo svarbiu dalyku.

Darejos iškeliaudamas namon, paliko satrapu Sardėse savo broj Artapherną, o Otanės kaipo vadas armijos užėmė vietą Megabazo. Otanės smarkavo prieš miestus arti Propon ties už jų nepildymą pareigų laike Skythiškės expediceijos ir už kliudymą armijos Darejo, tamjam grįžtant iš Skythijos. Jis paėmė Byzantion ir Chalkedon, Antandeos Troadoje, ir Lamponion. Su pagelba laivynės iš Lesbos, jis užėmė salas Lemnos ir Imbros, kurios tuomet buvo apgyventos per Pelasgus; tie gi Pelasgai buvo smarkus piratai, atsizymėjo garbinimu Hēphaisto, turėjo Mystiškus įmonius ant garbės Kabeiry. Ir net ant garbės žmogiškias aukas darė savo Didejai Dievei. Jų miestuose—Hēphaistais rytų pusėje salos ir Myrina vakaruose—jie smurčiai laikėsi prieš Otaną, ir pasidavė tiktai po ilgų ir smarkių įgrobimų. Lykaretos, brolis ano Majandro, kurs buvo despotu Samos, pastojo valdymieru Lemnos, bet veikiai pasimirė. Tikėtina yra, kad Pelasgai tapė labai susilpninti toje vainoje, ir jų karalius Hermon net iš savo valios esąs išsidanginęs dėl laimės Darejo.

Teip tai Lemnos ir Imbros pastojo Persų savastimi, ir jų valdymierai mokėjo duonj. Bet keletą metų vėliaus tos salos perėjo į rankas Athenėnų, Pelasgai tapo išguiti, o iš Athenų gyventojai partraukti: užėmė jas Miltiadēs iš Thrakų Chersonėzo. Hēphaistienai, pametini miestas, išbėgo iš salos; gyventojai gi Myrinos atstovėjo apgulimą, ir su vargu tapė išguiti; abeji rado prieglaudą Thrakijoje, aplink pus-salį kalno Athos. Abidvi sali, drauge su sala Skyros, kuri tapė paimta po Kserksio invazijos, pasiliko su Athenas labai artymuose prietikiuose. Sataikoje, Antalkido (387 m. pirm Kr. g.)—kur visotina autonomija tapė garantuota kožnam Graikiškam miestui—jos pasiliko suvienytos su Athenais. Regis didelis

skaitlius biednų Athenėnų gavo dalis salos į savastj. Herodotas sako, kad užėmimas įvykęs dėl atkeršto už tulius esus pasrikaltimus Pelasgų, kurie, išvyti iš Attikos, buvo apsibuvę ant salos Lemnos. Užėmimas turbut įvyko 592-494 m. pirm Kr. g. per Miltiadą su pagelba Athenėnų. Galbut užėmimą palengvino nusilpnimas Pelasgų vainose su Otanu ir valdymas Persiškų satrapų per keletą metų. Žinoma, Persai Miltiadą išvijo iš Chersonėzo, apmalšinę Joniškių maištą; bet gi Miltiadēs turėjo garbę tarp Athenėnų už užėmimą salos Lemnos, kas pamazino neprietelius jo, valdant Chersonėzą, ir gelbėjo jam tapti išrinktu vienu iš 10 vadų Marathoniškio mušio mete.

Vėliaus Mardonios traukė per Thrakiją į Akanthą, Thrakija, paveikta budama per Megabazą, regimai nedalyvavo Joniškių maište. Mardonijos iš Akantho traukė į Makedoniją, ir paveikė ten didelę dalį gyventojų, tur-but tuos, ką nebuvo po valdzia Amynto, kurs pirm to buvo pasidavęs Megabazai. Bet laivynei pas Kalną Athos susiteriojus, Brygai nakčia upuolė ant abazo Mardonio, ir jį patį sužeidė; rodū Mardonios Brygus paveikė, bet pats grįžo į Aziją su gėda nepasekėms užpulti ant Graikijos, 493 m. pirm Kr. g.

Kserksiui apimant valdzia Persijos, po Persų valdzia buvo pamarinė Thrakija ir Makedonija iki Thessalijai, beveik visos salos Aigajos marės su Kykladomis. Buvo Persų fortai ir garnizonai Doriske, Ejone ir kitur pakraščiuose Thrakijos, o Abdėra ir kitos Graikų sodybos pajuryje mokėjo duonj Susą.

Joniškių Graikų maištas.

Kada Darejos iš Sardzių keliavo namon į Susą, drauge veždama Histiają Miletėną, jis paliko savo broj Artapherną satrapu Sardėse, įduodamas jam vyriausią valdzia ant vakarinės Mazosios Azijos. Graikų miestai pajuryje, bunanti jo satrapijoje, regis buvo valdomi per savo naminius despotus; ypatingai Milėte, nebutyje Histiajo, valdymieravo jo žentas Aristagoras. Dabar Milėtas klestėjo ir buvo pirmu miestu Jonijos. Darejos grįžo į Susą regimai aplink 512 m. pirm Kr. g., ir bėgyje keletos metų šalis turėjo atsilsj.

Štai 506 m. Athenėnų despotas Hippias—negelbėtas per Spartėnus—atkako iš Sigeijon pas Artapherną į Sardes. Anu buvo išdavęs savo dukrą už despoto Ajantido į Lampsaką, mylimo per Dareją. Hippias prašėsi satrapo, kad grąžintų jį į Athenus už tyroną, kur jis stovėjis po Persų valdzia. Artaphernės buvo pagatavas jam tame reikale gelbėti. Ir kada Athenėnai nusiuntė paslus į Sardes dėl paaiškinimo dalykų, Artaphernės davė jiems pagrasinantį atsakymą: tegul jie atgal priima Hippią, jei nori turėti atvangą. Tokj atsakymą Athenėnai priėmė už apskelbimą karės, ir satrapas gal jau tuomet su Hippiu butų išrengęs expediciją prieš Attiką, jei Athenėnams nebutų prigelbėję kitoki atsitikimai.

Teip reikėjo užimti salą Naksos: bagota oligarchija buvo išginta per pasikelusius žmones. Toji sala, kaip kitos salos Kykladų buvo dar neprigulminga nuo Persų, buvo klestinti, turėjo daug valnų žmonių ir vergų ir 8.000 sunkiai apginkluotų pėstininkų. Išguitiniai prašė pagelbos Aristagoro, kurs savo syla matėsi nieko neįstengęs ir dėlto nukakęs pas satrapą į Sardes kalbino tajį užvajavoti salą Naksos, pokam jau Paros, Andros, Tėmnos ir tt. neišilaikys. Jis reikalavo 100

laivų dėl tokios ekspedicijos. Paslai į Susą pasiūsti pranešė pritarimą Darejo, ir didelis išrengimas tapė prigatavtas po vada Perso Megabato dėl gelbejimo Aristagorui.

Su tokia syla Aristagoras ir išguitiniai iš Naksos iškeliavo iš Milėto, neva į Hellespontą; atkakę į Chios, Kaukasos ošte jie laukė gerų vėjų dėl statau nuykimo į Naksos. Gyventojai salos nieko tokio nesitikėjo ir dėlto nebuvo pasirengę dėl apsigynimo. Bet juos išgelbėjo ginčas neprietelių abaze. Megabatės pats lankė laivus dėl pamatymo, ar visur yra atsakanti sargyba. Jis rado laivą iš Myndos be jokio žmogaus ant denio. Užpykęs, jis liepė kamandantą laivo Skylakį iđėti ir retėzius ir jo galvą iškišti per vieną iš vairaskylių laivo šone. Skylaks-gi buvo draugu ir svečiu Aristagoro; tsai už tat reikalavo, kad Megabatės aną paleistų, o šiam nepristojant, pats liepė paleisti. Ir kad Megabatės protestavojo, Aristagoras esąs pirmu vadovu, o ans tiktai antru. Dėlto nakčiai atėju, Megabatės pasiuntė žinią į Naksos, kad laivynė traukia prieš ją! Tuojau gyventojai šokosi sunėšti savastį, rinkti maistą ir gatavytiesi ant apgulimo, ir kada galiaus laivynė pribuvo, toji sutiko atspyrį, ir per 4 mėnesius veltuo tęsusi apgulimą, turėjo šalin atsitraukti be nieko — tiktai fortą pastačiusi Nansiškiems isguitiniams dėl buveinės. Tokiu budu ekspedicija sugrižo į pajurį Jonijos su gėda.

Nenusisekimas ekspedicijos grėšė bėda dėl Aristagoro: jis užpykino Megabatą, prigavo Artapherną, ir negalėjo atlyginti kaštus laivynės. Dėlto jis sudumė maištą pakelti prieš Persiją, ir dar pasitaikė, kad beveik tuomi pačiu laiku pribuvo nuo jo uošvio Histiajo iš Susos paslas, paslaptai prašydamas, kad pakeltų maištą: ištikimam vergui ans nuskuto galvą, iđegino ant makaulės reikalingą žinią, ir ataugus plaukams aus pasiuntė taji į Milėtą pas Aristagorą, liepdamas galvą vėl nuskusti ir pažiūrėti. Histiajos tikejosi, maištui kilus, pats busis siųstas per Dareją dėl jo numalšymo. Jo paslas galutinai sudrutino Aristagorą, kurs sukvietęs ištikimus šalininkus, pasakė jiems projektą apie baisią sukiltį. Visi pagyrė—apart istoriko Hekatajo iš Milėto, kurs tvirtino, kad galybė Darejo tuojaus maištą nutroškinsianti. Ir kada jojo prieštaravimas nieko vietoje likosi, tai įsai velyjo tuojaus paglemžti lobius artymo dievnamio Apollono Branchidose dėl vedimo maišto reikalų, per ką jie gali tikėtiesi pastosį ponais ant marės, o kiteip prapulsį. Ir to suokalbininkai nepaklausė, nes tai gal būtų užgavę jausmus dievočių.

Aristogaras su draugais nutarė pamišimą pakelti. Jų pirmuoju žingsniu buvo išvijimas per visą Graikišką Aziją despotų iš visokių miestų, kas tuomi lengviaus buvo padaryti, kad laivynė—po ekspedicijai į Naksos—tebebuvo Myse su dideliu despotų skaitliumi ant savų laivų. Todėl Jatrakoros tapė pasiūstas iš Milėto kad pagautų jų, kiek galima, ir zalnierius pakalbintų ant maišto. Jatrakorui nusisekė: laivynė ejo su juomi ir daugelis despotų pateko į jo rankas—tarp jų Histiajos iš Teameros, Oliatos, sunus Ibanolio, iš Mylasos—abudu Kariškiai, — Koės iš Mitylenės, ir Aristagoras, iš Kymės. Drauge su tuomi visu Milėtiškis Aristagoras, atvirai apskelbdamas maištą prieš Dareją, padėjo šalin savo uredą, ir pavesdamas valdžia žmonėms kalbino juos ant maišto. Graikų miestuose Azijoje tokia revoliucija įvyko: despotai išguiti ir žmonės noringai dalyvavo maište. Pagautiejie despotai tapė atiduoti į rankas savų pavaldinių, kurie anuos tykiausiai paleidė.

teip kad paskui tie despotai buvo veikliais gelbėtojais Persų. Vienas pats Koės tapė užakmenuotas per Mitylėnus.

Tokiu budu Joniškių maištas pastojo baisiu, gal daugiaus negu gudrusis Hekatajos buvo pasitikėjęs. Laivai Aigajos marėje tapė nuo Persų atimti ir pateko maištininkams, kurie tokiu budu pastojo ponais ant marės, ir gal būtų tokiais pasilikę, jeigu laivynė Phoinikų nebutų prieš juos partraukta buvusi.

Pašaukęs miestus ant paskyrimo vadovų ir pasirengimo ant karės, Aristagoras nukako į Spartą prašyti globos karaliaus Klėomeno, kurį kalbino rodydamas gal pirmą mapą ar planą žemės¹⁾. Kviėdamas į pagelbą, jis aprašė lobius ir kariavimą Azijatų, kuriuos Spartėnai lengvai įstengtų paimti; potam aprašė kelionę iš Sardzių į Susą, ir reikalavo, kad Spartėnai pasidarytų valdymierais Azijos, ažuot ką vajoja už menką pelną su kaimynais. Bet vėliaus, kad Aristagoras užklaustas pasakė, jog nuo marės į Susą reikia keliauti per 3 mėnesius, Klėmenės liepė jam prieš saulės dar nusileidimą traukti šalin iš Spartos. Galiaus dar įsai bandė Klėomeną perpirkti jo name, bet tojo 8-metė dukė Gorgo suriko: „Tėve, svetimasai tavę perpirks, jeigu tu neeisį tuojaus šalin“. Klėomenės pertraukė šneką, ir Aristagoras turėjo keliauti iš Spartos. Ar tokia nuomuonė tuomet tapo ištarta, reikia abejoti, nes iki kovai pas Marathoną Mėdų vardas buvo nuoganda dėl Graikų. Aristagoras galėjo perstatyti, kad Spartėnai įstengtų Persus atstovėti ant mušavietės, nors ir teip vargiai būtų galėjęs tuomet saprotauti blaivus žiurovas. Aristagoras kreipėsi prieš Spartėnų kaipo pirmos galės Helladoje; čia nieko nelaimėjęs jis traukė į Athėnus. Čion jam lengviaus buvo: netik Athėnai buvo metropolimi Aziškės Jonijos, bet dar buvo laimėjęs neprietelingumą Persų satrapo, kurs galėjo ant jų užpulti kurstant Hippiui; dabar-gi palaikydami maištą Joniškių, jie gynė savo reikalus; prieg tam atėmimas laivynės nuo Persų jiems buvo dideliu atdusiu. Athėnėnai tuojaus sutarė pasiūsti 20 laivų po vada Melanthio Joniškiams į pagelbą. Aristagoras sugrižęs namon, regis, rado Persus apgulus Milėtą. Laivai Athėnėnų rado teipo-gi 5 laivus Erethrijos einant pagelbon Joniškiams. Pribuvus talkininkams, Aristagoras organizavo ekspediciją iš Ephėzo į Sardes, po vada savo brolio Charopino ir kitų. Laivai tapė palikti pas Korėssos, kalną ir prieplauką į 5 mylias nuo Ephėzo, o viskas traukė, su Ephėzo keliarodžiais, pirma Kaistro paupiu, o paskui skersai kalnyną Tmolos į Sardes. Artaphernės neturėjo vaiko daugiaus kaip dėl laikymo drutos citadelės, teip jog Graikai jėmė miestą su lengvumu. Bet už tai jis atgal atšaukė vaiską nuo Milėto, pakvietė Persus ir Lydus iš aplinkinių distriktų, ir teip perviršyjo Charopiną, kurs dabar turėjo nešdintiesi iš Sardzių dėl netyčia atsitikusio gaisro. Diduma namų miesto buvo buda-voti su pagelba šiaudų ir nendrių, o stogai visi buvo stiegti. Tokiu budu viena kibirkštis padegė visą miestą. Gyventojai-gi miesto susibėgo ant rinkos, ir renkantiesi Persams Joniškiiai su Athėnais turėjo pasitraukti ir apsibuvo ant kalno Tmolio, bet nakčiai užėjus skubinosi į pamarį. Vaiskas Artapherno pasivijo juos pas Ephėzą ir visišškai sumušė. Eretrėnų vadas

1) Seniausiai pamišėtą mapą buvęs parengęs Anaksimandras Jonijoje, regimai nedaug ką anksčiaus tos gadynės.

(Toliaus bus.)

Aukos kankintiniams.

Wilkes-Barre, Pa. lietuvių aukos
nuo prakalbų 16 rugpjūčio \$2.00
Buvo \$88,21
Viso \$90,21

Aukos mokslaciviams.

M. Racziutė, Terrville, Conn. 1.00
Wilkes-Barre, Pa. lietuvių aukos
nuo prakalbų 16 rugpjūčio 2,00
Buvo \$61,31
Viso \$64,31

**Ant kelionės liet. delegato
į Nyderlandiją.**

M. Racziutė, Terrville, Conn. 70
Buvo \$166,96
Viso \$167,66

Atsisaukimas.

Bedirbdamas kasyklose per nelaimę nutrotyjau akį ir ranką. Neturėdamas iš ko pramisti, leidžiu ant laimejimo laikrodėlių. Dėlto meldžiu visų sąnarių S. L. A. suszelpiti kaip draugą, įpuolį į vargą. Pirmiausia gyvenau Union City, Conn. ir prigulėjau prie draugystės. Dėlto teiksis sekretorius atrašyti ant žemiaus padėto adreso:

Jonas Banis
340 So. Beech str.
Mt. Carmel, Pa.

Pajieszkėjimai.

Atvažiavus iš Lietuvos Ursulė Zujienė pajieszko savo vyrą, Juozą Zujų, kuris atvažiavo į Ameriką jau 9 metai ir nežinia kur gyvena; paėina iš Suvalkų gub., Marijampolės pav., Prienų parapijos, Skirpiszkių kaimo. Jis pats ar kas kitas žinantis jo adresą, teiksis duot žinią ant adreso:

Ursulė Zujus,
525 E. 13-th str.
New York City.

Pajieszka savo pusbrolio, Miko Mazuronio, iš Sundakų kaimo Jezno volosties, Trakų pav., Vilniaus gubernijos.
Ignas Lazauckas,
Box 333 Hudson, Mass.

Pik - nik'as!

Parapijos Szv. Kazimiero išz Plymouth, Pa. atsibus **HANOVER PARK**, subatoje, 5 dieną Rugsėjo (Septemb.) 1903 m. Prasidės 8-tą valandą ryte. Muzika bus kuopikiausia. Visus lietuvius ir lietuvaites, kaip vietinius teip ir išz visos apielinkės užkviečiam kuo skaitlingiause pributi ant szio puikaus pasilinksinimo.

Tikietas szokimui per visą dieną 25c.
Komitetas.

9-tas metinis Piknikas!

Draugystės szv. Jurgio išz Brooklyn, N. Y. atsibus subatoje, 22 rugpjūčio (August) 1903 m., Grover's Ridgewood Colosseum Parke, Long Island. Pradžia 2 val. po pietų. Įžen ga 25 ct. ypatai. Ant augščiau minėto pikniko visus lietuvius ir lietuvaites išz Brooklyn, New Yorko, Maspetho ir apielinkės nuosirdžiai už praszo. **Komitetas.**

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS**Kaz. Miliszauskas**

285 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausią madą, duoda drūtą ir gerą materiją ir už pigę prekę.
Telposisenu ant naujperdirba.
Visi pas savo Tautietį.

**Didele kraituve
IR KARCZIAMA.**

Kas nori gero tavyo gauti ir skausaus gėrymo ragauti, tegul atsilanko pas **Joną Žukaucką**
Plymouth, Pa.

Boston Shoe Store

63 E. Main st. PLYMOUTH, PA
Didelis iszpardavimas jau prasidėjo. Viskas turi buti iszparduoti dėl stokos vietos žieminiam tavorui, teipgi darome naujus ir taisome, nepamirszkite vietos.

Parandavojimui yra puikus saloonas su visu geru įtaisymu, tik 200 pedų nuo Naujojo Courto, Wilkes-Barre, Pa. Dasižnokite po: No. 237 N. River str. Wilkes-Barre, Pa.

**PLYMOUTH
NATIONAL BANK,**

6 East Main st. Plymouth, Pa.

KAPITOLAS.....100.000
PERVIRSZIS.....20.000

Tris procento mokame ant padėtų pinigų. Bus iszmokėta ant kiekvieno pareikalavimo. Geriausei užtikrinta urėdiszka banka.

John R. Powell, Prezidentas.
John J. Moore, Vice-Prezident.
R. J. Faust, Jr. Kasierius.

Ar raszai kur gromatas

Jeigu teip tai, pas mane gali gauti visokios popieros gromatoms. Rasite su visokiom grazioms kvietkoms ir su grazeis pasveikinimais ir su visokioms dainelėms ir suvisokeis paveiklais. Tuzinas 20c.

Popieros su iszleidžiamom kvietkom. Labai gražios. Viena 15 c.

Abrozėlei ant paveikslo altorelio, iszleidžiami. Vidui matyti szv. paveikslai. Po 15 c.

Szilkinėi abrozėlei po 15.

Szilkinėi pavinczavonės po 15.

Agentai gauna didelį pelną.

W. UKMANN, Box 14 Sta. W.
Brooklyn, N. J.

Ant pardavimo.

Jeigu norite puikio vieto insitaisyti sav gyvenimus isz kur butu netoli in darbą ir teipgi in miestą, užpigę prekę galite gauti pas

J. J. Pauksztis
Plymouth, Pa.

Siuntejei!

sviesto, soro, kiauszių ir kitų tavorų, bus linksmi iszgiristi apie naują freight ežima Lackawannos geležinkelio ant szių metų, specialiszcai einantis greitai į New Yorką, Newarką ir tt. kurs sutinka patarnavimą dėl siuntėjų ir gautojų.

Karai su ledais isz East Owego, siekenti tą miestą Syracuse, Utica division to Scranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Szitas ežimas prasidėjo 22 May ir eina kas utarnikas ir ketvergas kozną nedėlę, ateinantis į rytinius miestus seredos pėtnyczios rytais.

Specialiszkas laikas paskirtas, dėl siuntinėjimo ir koznas agentas priduos reikalaujantiems visas informacijas.

Naujos knygos.

Paslaptys Magijos bei Spiritizmo szviesoje mokslą 75 c.
Uzmuzimas caro Aleksandro II 15
Kas nuveiks? Drama 3 veikmėse 10
Dėdė atvažiavo. Komedija vienam akte 20
Gyvenimai džiaugsmi 25
Llajunas. Apysaka isz lietuvių gyvenimo 20
Darbininkų Balsas No. 5, 6 ir 7 po 15
Kunigija ir svietiszka valdžia 15
Pagieža ir Jurgis Durnelis 25
Puota ir Nuskintas žiedas 10
endraitė. Lietuviszkos pasakos (vokiszkomis raidėmis) 25
Sofoklis Antigona tragedija 4 veikmėse. 25c.
Kas reike žinoti ir atminti kiekvienam darbininkui. 20c.
Kai—kurie amatai teplojimas, metaliniai isz dirbimai. Pinimai isz vilos ir t. t. 20c
Kas ir kiek gali pirkti žemės Lietuvoje. 10c.
Geriaus veliaus negu niekad komedija viename akte. 15c.
Žile galvon velnes vuodegon: Komedija vieno veikmeje. 15c.
Kainas. Misterija Byrono parašyta 30c
Darbininku Balsas 1, 2 ir 3 1903 po 15c
Pirmutinis degtinės varytojes Komedija. 10c.
Už ka mes lenkmas turime buti dekingi arba nedekingi 20c.
Tevynainiu giesmės 15c.
Juozupo Miglovaro rasztai. Eilės 25c.
Atsisaukimas į lietuvius viso svieta 10c.

Vytauto prisieka.

Paveiksłas reiszčia tą valandą kada kryziokai įgriebė 16 balandžio 1862 m. Kauno pilį. Tolyje, anapus Nemuno, verziasi liepsnos ir dumai nuo gaisruojanczių drutvietės griuvėsių. Ant szito upės kranto rymo ant balto žirgo jaunutis kuniškaiksztis Vytautas, deszineje iszkėlęs kardą o kairėje skydą. Aplink jį susitelkę tėvunai, vycziai ir vaidilucziai. Jaunasis karžygis, akyvaisdojė szukaujanczių isz džiaugsmo pergaletojų, prisieka amžiną kersztą ir atmonyjimą kryziokams.

Vytautas gimė 1344 m., mirė 1430 m.; paveiksłas perstato jį 18 metų jaunikaicziu; vieszpatavo nuo 1392 iki 1430 m. Isz keturių tukstanczių apgynejų Kauno pilies iszliko gyvi tik 36 vyrai; sziep žmonių žuvo daugel tukstanczių. Vytautas iszpildė savo prisieką 15 liepos 1410 m. ant Zalgirės ir Eglekalno laukų, paguldęs 40 tukstanczių kryziokų su Didziuoju jų Mistru.

Lietuviu užeiga.

Geriausė užeiga dėl lietuvių iš viso miesto. Prilaukau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klasės, taipgi siunczių pinigų į visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų linijų. Apart to dū du kiekvienam prieteliską rodą.

Nepamirškite atsilankyti reikale
Petras Lipavyczia.
LUZERNE, LUZ. Co. PA.

Temykite!

Geriausią užeigą dėl Lietuvių, puikiausias alus, vynas, sznapsas, cigarai ir t. t.

Siunczių pinigų in visas dalis svieto, greitai ir pigei. Taipgi parduodu laivakortes ant visų greičiausių linijų. Keliaujanczius in užrubežių pasitinka New Yorke ant dypo ir nugabena ant laivo be jokios turbacijos.

JOHN SKRITULSKY
26 Broad Str. New Britain, Conn.

**HOTELIS
Jurgio Rekaus,**

318 Cor. Market & Sherman Str.
WILKES-BARRE, PA.

Geriausė užeiga dėl lietuvių iš viso miesto. Prilaukau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klasės.

Puikiausias dirbėjas laikrodžių
Isidor Glou.

Parduoda laikrodzius sieninius ir kieszoninius vyriskus ir moteriskus, ziedus, bransoletas, splikas ir visokius auksinius daigtus, taipgi užsimą jų tsiaymu. Viskas už pigiausią prekę.
102 Main st. Plymouth, Pa.

LIETUVISZKA KARCZIAMA

Jono Szpokaucko 62 Adams str. Newark, N. J. Užlaikau szaltą alų, skanę degtinę, o cigarai tai net kosulį stabdo. Nepamirškite vietos.

J. Szpokauskas,

62 Adams str. NEWARK, N. J.

AGENTAS

aspekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ už ugnies

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

Temykite!

Puiki muzika dėl parodų, balių, koncertų ir visokių pasilinksminimų. Gražina puikiai, už pigią prekę. Lietuviai kreipkitės prie savųjų. Vadovas **St. RINKEVICZIA**
73 Grand tr.

BROOKLYN, N. Y.

**Naujas ir vienutinis budas
GYDYMO VISU LIGU!**

Jau apie 10 metų gydytojai darbuojasi su tuom, idant silpnumą pripažintą už neiszgydomą ir ligas, kurių nė joks gydytojas jokiū būdu negalėjo iszgydyti, bet nors galētu prastumti.

Kožnas isz tų gydytojų ėmėsi prie vienos ligos ir ilgus laikus silpnumą bandė. Tokiu būdu tie gydytojai dirbo beveik per 31 metą, o dabar pasizadėjo sutverti savo draugiją, kurios mieriu bus visiems sergantiesiems pagelbą neszi ir rodas suteikti. Jie-gi uždėjo naują namą po vardū

National Medical Association

(pripažintas New Yorke valstijos valdžia).

Daziurėtoju ir pirmsėdžiu gydytojumi yra daktaras E. G. Drake. sanarys New Yorke ir Pennsylvanijos universitetu. Jis turi per 65 metus amžiaus ir 38 metus gydytojų mokykloj iszbuvęs.

Czia skaitytojams perstatom d-ro E. G. Drake paveikslą, kuris vienbalsiai likosi iszrinktu to namo pirmsėdžiu ir daziurėtoju ir tai tik dėl iszreiszkimu jam negirdėto tuose darbuose jo pasiszventinimo.

NATIONAL MEDICAL ASSOCIATION kožnai ligai turi atskirą gydytoją kiekvienam, kuris prie to namo kreipsis arba paraszys. Paciento silpnumo liga bus visiems gydytojams perstytyta, nes yra negalimu daiktu, kad VIENS gydytojas galėtų VISUS SILPNUMUS tikrai žinoti ir juos iszgydyti.

Kožnas silpnumas tokiu būdu turi atskirą sau gydytoją, bet d-ras E. G. Drake su visais gydytojais visus silpnumus, paduotus laiszke, iszbando ir kožnam rasztu užtikrina visiszką iszgydymą.

Kožnas sergantis rasztu apturi užtikrinimą, juog isz savo ligos bus iszgydytu. Sergantis, kreipiantis į musų namą, užsimoka tik vieną sykį, nedabodamas ir ant to, kiek laiko jis tę turės gydytis. Kožnas pacientas bus teip ilgai gydytu, kol visiszškai pasveiks.

Pirmoje NATIONAL MEDICAL ASSOCIATION eileje stovi tasai garsusis d-ras, kuris su

savo asistentais pajiega kožną ligą iszgydyti, nežiurint kokia ji būtų, ar sena ar apleista. Kosulį, krutinę, plauczius, skilvį, žarnų ligas, jaknų, ligas slaptingas, vandeninius isztinimus, rupturą, hemoroidą, sunkią ligą, szirdies beldimą, reumatizmą, džiova, puslės ligą, akių, ausių, ligas moterių, vaikų, trumpame laike su rasztu paliudijimu iszgydysime.

Jeigu-gi kuris sergate, tai ne atidėkit dieną nuo dienos, bet nusiduokit laiszku ar asabiszka prie NATIONAL MEDICAL ASSOCIATION, o paaiszkinius lietuviszkoj kalboj gausit.

Vieno laiszko užtektina, jeigu jame savo ligą priderancziai apraszysit. Raszykit mums lietuviszškai, ar kokia jus kalba norit.

VALANDOS PRIEMIMU: Paprastomis dienomis nuo 10 iki 11 valandai ryte ir nuo 2—5 po pietų, Nedėliomis nuo 10 iki 1 val. ryte. — Gromatas meldžiam ant szio antraszo siųsti:

DR. E. G. DRAKE, vyriausias gydytojas, National Medical Association
34 WEST 26 STR. — NEW YORK.

**HOTELIS
K. Strzeleckio.**

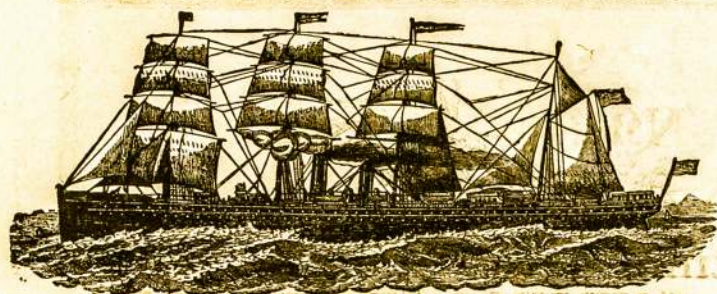
276 E. Main str. Plymouth, Pa

Užlaiko visokios degtinės, vynu, skanaus aluczio, puikiai kvėpianczių Cigarų, ir reikale suteikia draugiszką rodą. Jeigu nori linksmai laiką praleist ir iszgirst skambinant ant fortepijano puikias meliodijas, tai tik užėkit pas **K. Strzelecki,**

Leon Korecki,

Malarz, Dekorator i Tapeciarz.
276 E. Main str. PLYMOUTH, PA.

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste an labiaigerų linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siuncziu pinigų į visas dalis svieta. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8—9 dienas. Nusiuocziu pinigų į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prigulinczias dalis arba pasargas lietuvoje atimu ir padarau paliudyjimus arba aktus ir be jokios turbac jos. Turiu labai czystą ir puikią uzeigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszezius nepaniekytų. Su guodone Kazi. Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
683 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

Kaip iszsigydit?

Skaudėjimą
po krutine
Gumbą,
szirdies
plakimą ir
pagerint
norą valgio,
tai reikia vartot
„GUMBO KURA“
Kazuno
„GUMBO KURA“
yra iszbandyta
liekarsta nuo
minėtų ligų ir

tukstancziai
žmonių yra isz-
sigydę minėta
liekarsta. Jei-
gu nesveikuoji
minėtoms li-
goms, tai pri-
siusk „Money
Order“ ant
\$1.25,
o bus prisiusta
per pacztą.
Kazuno Trajanka
beveik jau visi
Lietuviai žino,
kasztuoja 25 ir
50 centų.

Adrisavok:

L. M. KAZUNAS, aptiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

TEMYKITE LIETUVIAI!

Kurie į Lietuvą važiuojat. Asz W. V. Jusaitis atidariau vieszbutį po vardu „WALTER'S HOTEL“ ir Rerstauracija adara diena ir naktį. Geriausia vieta dėl kelianjanezių lietuvių į Tėvynę arba atgal. Mano vieszbutis yra vienas isz geriausių, nes asz nue vargszo ne-nuplėsziu paskutinį centą, kaip tai žydai daro. Asz noriu su sivo drau-ga's ir vėl susieiti. Vietos pas mane yra tiek ir tiek, koznas gali pas ma-ne patilptie, — kaip turtingas teip ir beturtėlis. Teipgi pas mane galima iszsimainyti pinigų kokius tik kas nori, laivakortes ir visokius tikietus ant visokių gelezinkelių.

W. V. Jusaitis,
110 Hodson Street, HOBOKEN, N. J.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo
Apdovano'ta

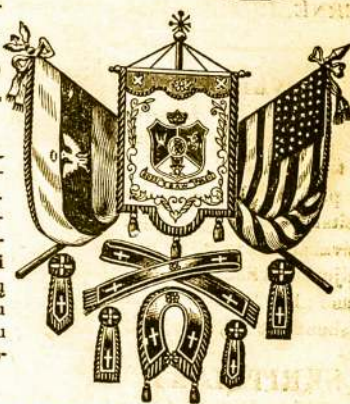
DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszakos Poro-dos už rupestingą, tei-singą ir artistiszką isz-dirbimą.

**KARUNŲ, SZARPŲ,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZAL-
KINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreiksztii guo-dotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wi-sus augszcziaus pamintus daig-tus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktikę ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau ne-gu kiti fabrikai.

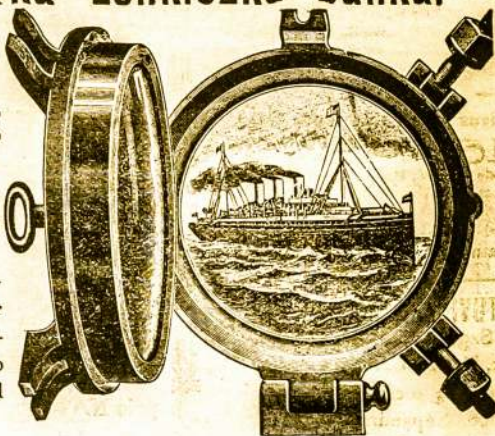
Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Sloveniszka--Lenkiszka Banka.

Parduoda Laivakortes sz Amerikos į Europą ant geriausių Laivų, Hamburg, Rotterdam, Bremen, Antwerp Havre Liverpool, Neapol ir tt

Parduoda tikietus vi-sais gelzkeliiais į visus miestus visam svieta.

Siunczia pinigų į vi-sas svieta dalis greitai ir už pigiausių prekę. Per-ka, parduoda ir iszmaino visokius pinigų pagal dienos kursą.

Atlieka visokius reikalus senam kraszte.

GALIMA SUSISZNEKĖT LENKISZKAI.

Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedeldieniais nuo 9 iki 12 ryto.
100½ E. Main str. **Hurwitz's,** 42 E. Market Str.
PLYMOUTH, PA. Wilkes-Bare, Pa.

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos
Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELZKELIU į visas dalis svieta, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieta ir siuncziam pinigų greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigų priimam ban-kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas **609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.**